# ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

## DEPARTAMENT STATYSTYKI I PROGNOZ AKTUARIALNYCH

# WAŻNIEJSZE INFORMACJE Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

# 2016 r.

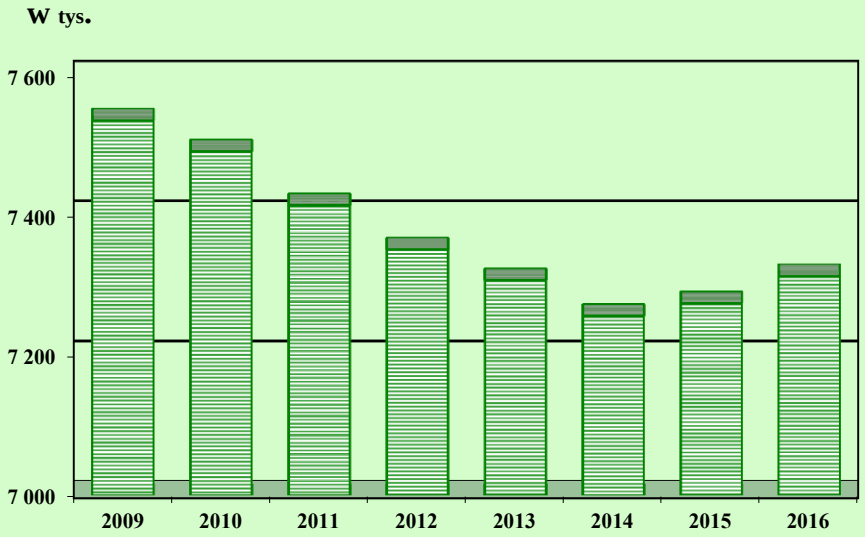


**WARSZAWA, kwiecień 2017 r.**

**Spis treści**


| | Str. |
|---|---|
| *Uwagi wstępne* . . . . . | *5* |
| *Ubezpieczeni* . . . . . | *7* |
| *Dochody FUS* . . . . . | *8* |
| *Wydatki FUS* . . . . . | *10* |
| *Emerytury i renty* . . . . . | *13* |
| *Podstawowe dane o świadczeniobiorcach według województw* . . . . . | *37* |
| *Orzeczenia lekarskie* . . . . . | *39* |
| *Zasiłki* . . . . . | *41* |
| *Absencja chorobowa* . . . . . | *42* |
| *Inne świadczenia: emerytury pomostowe, nauczycielskie świadczenia kompensacyjne, świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne i renty socjalne.* . . . . . | *45* |


Uwaga:

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

***Objaśnienia znaków umownych***

| | | |
|---|---|---|
| Kreska | ( - ) | - zjawisko nie wystąpiło |
| Zero | ( 0 ) | - zjawisko istniało, jednakże w ilościach mniejszych od liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionymi w tablicy znakami cyfrowymi |
| Kropka | ( . ) | - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych |
| Znak iks | ( x ) | - wypełnienie pozycji, ze względu na układ tablicy, jest niemożliwe lub niecelowe |

# Uwagi wstępne

1. Zgodnie z obowiązującym systemem rozliczeń z zakładami pracy, świadczenia wypłacane przez zakłady pracy ubezpieczonym w danym miesiącu są rozliczane z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w miesiącu następnym i w tym miesiącu wpływają na wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Kwota wypłat świadczeń emerytalno-rentowych oznacza kwotę łącznie z zaliczką na podatek dochodowy, składką na ubezpieczenie zdrowotne oraz z dodatkami pielęgnacyjnymi i dodatkami dla sierot zupełnych, ale bez dodatków za tajne nauczanie.

3. Przeciętna miesięczna wypłata emerytury i renty prezentowana jest łącznie z dodatkami pielęgnacyjnymi i dodatkami dla sierot zupełnych, od 2009 r. łącznie z kwotą okresowej emerytury kapitałowej.

4. Prezentowane dane liczbowe nie uwzględniają emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych oraz świadczeń pobieranych łącznie ze świadczeniem rolniczym; w 2009 r. uwzględniają emerytury pomostowe, natomiast w kolejnych latach, tj. w latach od 2010 r. do 2016 r., nie uwzględniają emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych.

5. W przypadku zbiegu uprawnień do emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy oraz wypłacania 1,5 świadczenia, np. pełnej renty z tytułu niezdolności do pracy inwalidy wojennego i połowy emerytury, w zestawieniach statystycznych świadczeniobiorca występuje tylko raz - jako rencista, z łączną kwotą pobieranych świadczeń.

6. W dziale *Emerytury i renty* zamieszczono informacje o pełnej zbiorowości emerytów i rencistów, tj. o emerytach i rencistach, którym świadczenia wypłaca ZUS, w 2009 r. - łącznie z danymi o emeryturach pomostowych.

7. Informacje o emeryturach pomostowych, nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, świadczeniach i zasiłkach przedemerytalnych oraz o rentach socjalnych za rok 2016 zostały zawarte w dziale *Inne świadczenia* .

8. Ze względu na zaokrąglenia danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości ogółem.

**Liczba ubezpieczonych[a)] w latach 2009 - 2016 - *stan w grudniu***

| Lata | Ubezpieczeni | |
|---|---|---|
| | *w tys.* | *okres poprzedni =100* |
| 2009 | 14 535,0 | 100,2 |
| 2010 | 14 656,5 | 100,8 |
| 2011 | 14 666,1 | 100,1 |
| 2012 | 14 603,9 | 99,6 |
| 2013 | 14 519,8 | 99,4 |
| 2014 | 14 525,0 | 100,0 |
| 2015 | 14 821,5 | 102,0 |
| **2016** | **15 109,6** | **101,9** |

[a)] Ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

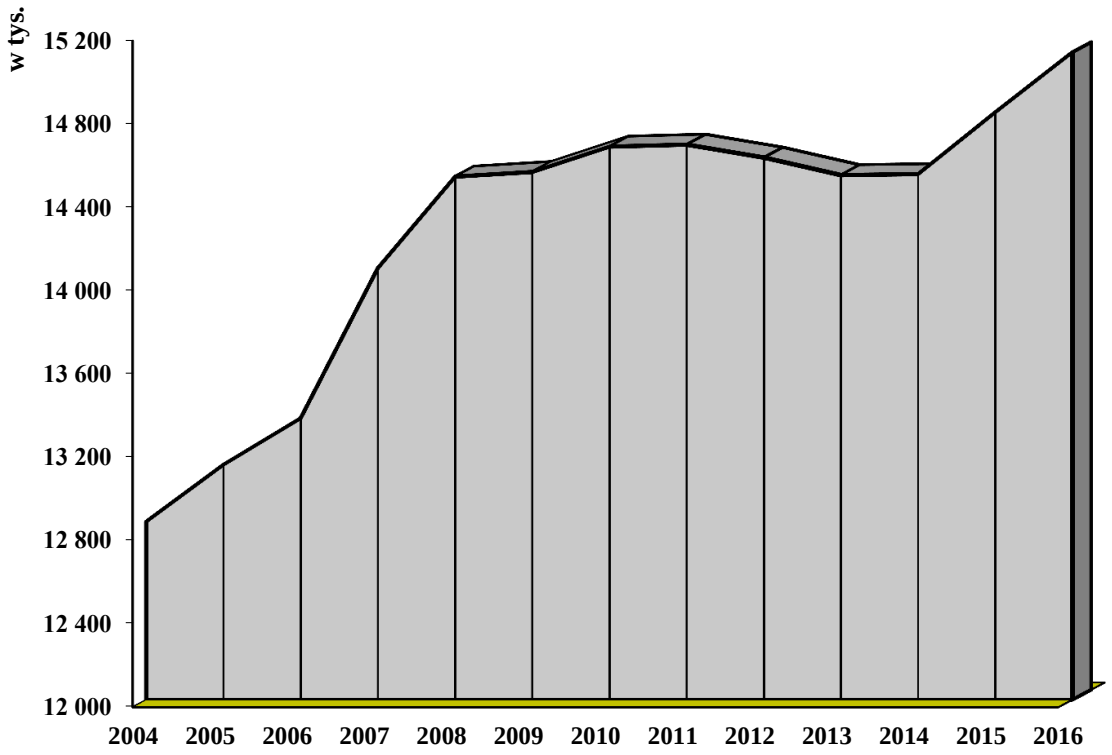

## Wpływy składek i należności pochodnych od składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

| Wyszczególnienie | 2014 | 2015 | **2016** |
|---|---|---|---|
| | *w mln zł* | | |
| Ogółem | 131 102,7 | 143 298,4 | **152 160,3** |

*Źródło: Departament Finansów Zakładu.*

## Pozaskładkowe dochody FUS

| Wyszczególnienie | 2014 | 2015 | **2016** |
|---|---|---|---|
| | *w mln zł* | | |
| **Ogółem** | **52 456,6** | **50 180,1** | **52 520,9** |
| Dotacja z budżetu państwa [a)] | 30 362,8 | 42 065,7 | **44 847,8** |
| Refundacja z tytułu przekazania składek do OFE | 8 269,1 | 3 098,4 | **3 162,3** |
| Środki z FRD na uzupełnienie niedoboru funduszu emerytalnego | 2 500,0 | - | **-** |
| Wpłaty z OFE[b)] | 4 076,7 | 4 055,8 | **3 513,7** |
| Środki z FRD pochodzące z przeniesienia aktywów z OFE oraz odsetki od tych aktywów | 6 969,9 | 718,0 | **718,0** |
| Pozostałe dochody [c)] | 278,1 | 242,2 | **279,2** |

[a)] Jest to dotacja przeznaczona między innymi na pokrycie wydatków na świadczenia pieniężne przyznawane w szczególnym trybie przez Prezesa Rady Ministrów i Prezesa ZUS oraz dotacja przeznaczona na uzupełnienie niedoboru środków na wypłaty świadczeń między innymi z tytułu przekroczenia 30-krotności podstawy wymiaru osób płacących składki.

[b)] Kwota przekazanych środków zgromadzonych na rachunku członka OFE w związku z reformą OFE (ustawa z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych).

[c)] Pozostałe dochody to przykładowo zwroty nienależnie pobranych świadczeń, dobrowolne wpłaty na FUS z tytułu osiągania przychodu z tytułu działalności podlegajacej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego przez emeryta bądź rencistę.

*Źródło: Departament Finansów Zakładu.*

**Struktura dochodów FUS w 2016 r. według rodzajów**

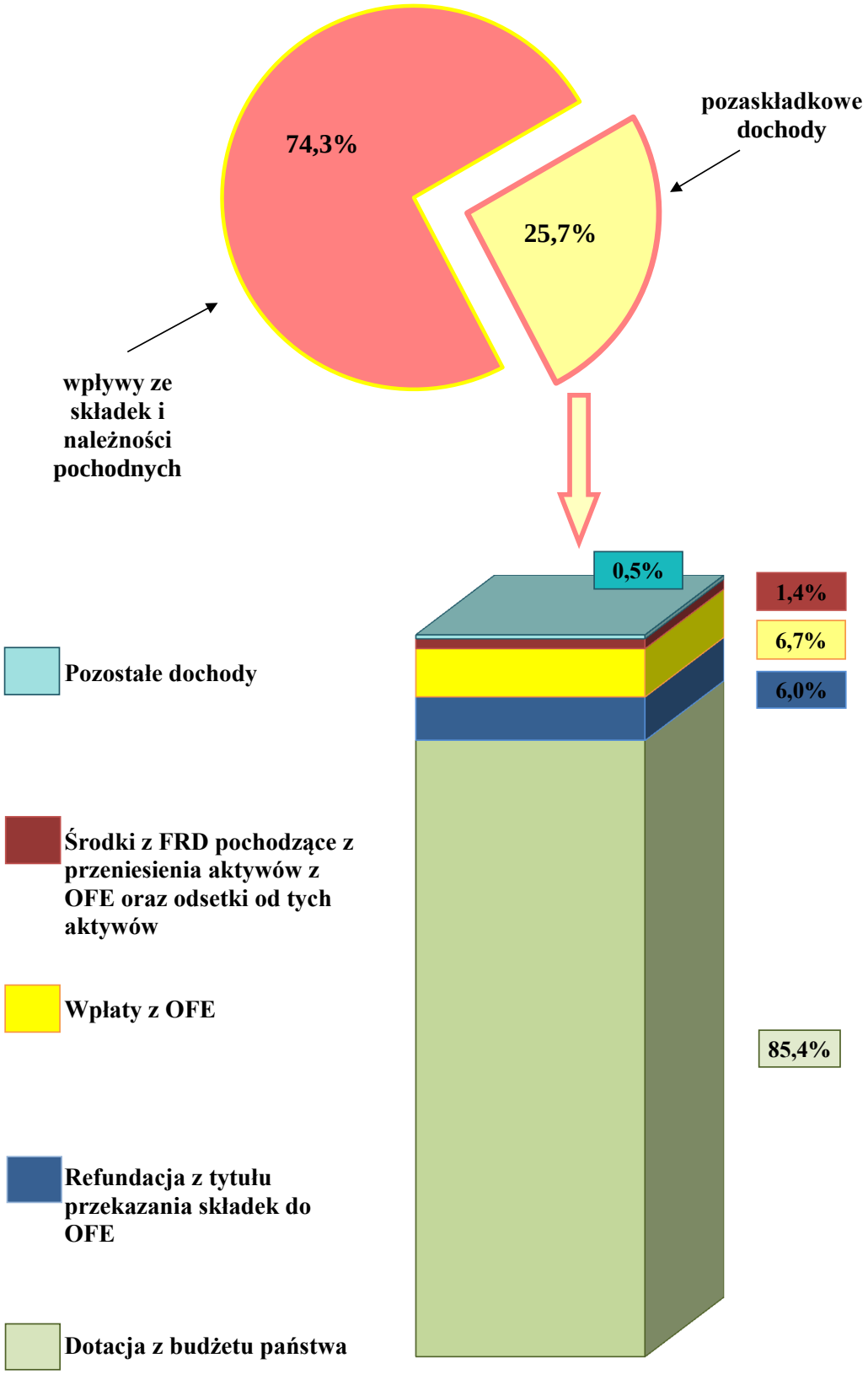

## Wydatki FUS ogółem

| Wyszczególnienie | 2015 | | **2016** | |
|---|---|---|---|---|
| | *w mln zł* | *w odsetkach* | ***w mln zł*** | ***w odsetkach*** |
| **Ogółem** | **199 498,0** | **100,0** | **205 430,2** | **100,0** |
| - świadczenia pieniężne | 195 851,6 | 98,2 | **201 610,4** | **98,1** |
| - odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych | 3 430,0 | 1,7 | **3 573,0** | **1,7** |
| - działalność prewencyjna | 212,4 | 0,1 | **242,4** | **0,1** |
| - pozostałe wydatki bieżące | 4,0 | 0,0 | **4,5** | **0,0** |

*Źródło: Departament Finansów Zakładu.*

## Wydatki FUS w 2016 r. według rodzajów

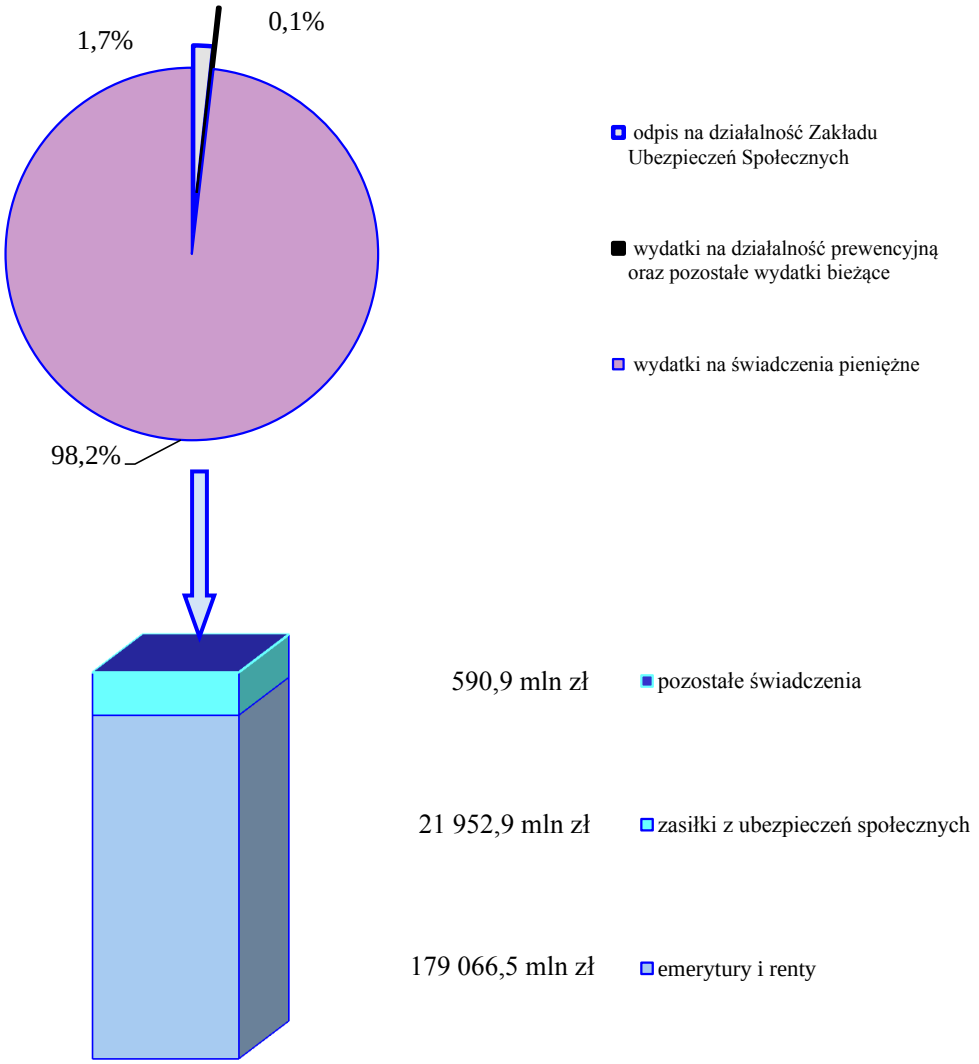

## Wydatki na świadczenia pieniężne z FUS w 2016 r. według rodzajów świadczeń

| Wyszczególnienie | Razem | | | W tym bez podlegających refundacji [a)] |
|---|---|---|---|---|
| | *w tys. zł* | *w odsetkach* | *w % PKB* [b)] | *w tys. zł* |
| **Ogółem** | **201 610 354,4** | **100,0** | **10,9** | **201 287 677,5** |
| **Emerytury i renty** [c)] | **179 066 524,2** | **88,8** | **9,7** | **178 820 024,9** |
| **Zasiłki z ubezpieczeń społecznych** | **21 952 939,3** | **10,8** | **1,2** | **21 876 763,2** |
| **Jednorazowe odszkodowania powypadkowe** | **306 009,6** | **0,2** | **0,0** | **306 009,6** |
| **Pozostałe świadczenia** [d)] | **284 881,2** | **0,1** | **0,0** | **284 879,7** |

[a)] Bez świadczeń podlegających finansowaniu z dotacji celowej budżetu państwa (m.in. świadczeń przyznawanych w szczególnym trybie przez Prezesa Rady Ministrów i Prezesa ZUS).
[b)] PKB - dane z Biuletynu Statystycznego GUS nr 2 2017 r.
[c)] Łącznie z wypłatami emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych, emerytur i rent osób mających również prawo do świadczenia rolniczego, rent wypadkowych finansowanych z FUS, a wypłacanych przez MON, MSWiA, MS oraz łącznie z kwotą emerytur zbiegowych finansowanych z FUS, a wypłacanych przy rentach finansowanych z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa 75313.
[d)] Łącznie z kwotą odsetek od wypłat wyrównań emerytur zawieszonych od dnia 1.10.2011 r. do dnia 21.11.2012 r. oraz kwotą jednorazowych wypłat środków z subkonta.

## Wydatki z FUS do pokrycia ze składek, a wpływy ze składek

| Lata | Wydatki z FUS do pokrycia ze składek, tj. bez podlegających refundacji z budżetu | | Wpływy ze składek i należności pochodnych | Wskaźnik pokrycia wydatków dochodami ze składek |
|---|---|---|---|---|
| | *w mld zł* | w % ogółu wydatków FUS | *w mld zł* | *w %* |
| 2010 | 160,6 | 99,8 | 89,4 | 55,7 |
| 2011 | 166,4 | 99,9 | 102,5 | 61,6 |
| 2012 | 174,6 | 99,8 | 121,1 | 69,4 |
| 2013 | 183,5 | 99,9 | 122,9 | 67,0 |
| 2014 | 191,7 | 99,9 | 131,1 | 68,5 |
| 2015 | 199,5 | 99,9 | 143,3 | 71,9 |
| **2016** | **205,1** | **99,8** | **152,2** | **74,2** |

## Wydatki na świadczenia pieniężne wg funduszy wyodrębnionych w ramach FUS

**w mln zł:**

| Wyszczególnienie | 2014 | 2015 | **2016** |
|---|---|---|---|
| **Ogółem FUS** | **188 090,1** | **195 851,6** | **201 610,4** |
| z tego: | | | |
| z funduszu emerytalnego | 121 257,6 | 126 344,5 | **131 080,8** |
| z funduszu rentowego | 44 831,9 | 45 556,6 | **45 486,7** |
| z funduszu chorobowego | 16 816,6 | 18 805,8 | **19 988,1** |
| z funduszu wypadkowego | 5 184,0 | 5 144,7 | **5 054,6** |

*Źródło: Departament Finansów Zakładu*

**w % PKB:**

| Wyszczególnienie | 2014[a)] | 2015[b)] | **2016[b)]** |
|---|---|---|---|
| **Ogółem FUS** | **10,9** | **10,9** | **10,9** |
| z tego: | | | |
| z funduszu emerytalnego | 7,0 | 7,1 | **7,1** |
| z funduszu rentowego | 2,6 | 2,5 | **2,4** |
| z funduszu chorobowego | 1,0 | 1,0 | **1,1** |
| z funduszu wypadkowego | 0,3 | 0,3 | **0,3** |

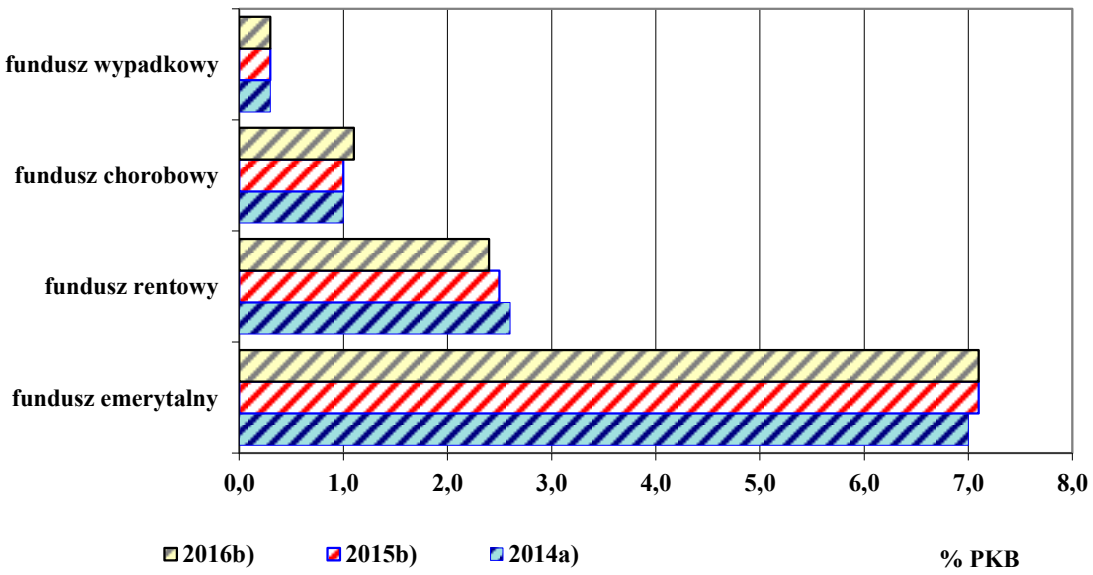


[a)] PKB - dane z Biuletynu Statystycznego GUS nr 12 2016 r.

[b)] PKB - dane z Biuletynu Statystycznego GUS nr 2 2017 r. ( w 2015 r. PKB zmienione w porównaniu z publikacją "Ważniejsze informacje z zakresu ubezpieczeń społecznych 2015 r.")

**Przeciętna miesięczna liczba osób pobierających świadczenia emerytalno - rentowe[a)]**

| Lata | Liczba *w tys.* | Rok poprzedni = 100 |
|---|---|---|
| 2009 | 7 535 | 101,6 |
| 2010 | 7 491 | 99,4 |
| 2011 | 7 414 | 99,0 |
| 2012 | 7 351 | 99,1 |
| 2013 | 7 307 | 99,4 |
| 2014 | 7 256 | 99,3 |
| 2015 | 7 274 | 100,3 |
| **2016** | **7 313** | **100,5** |

[a)] Patrz uwagi wstępne, pkt 6.

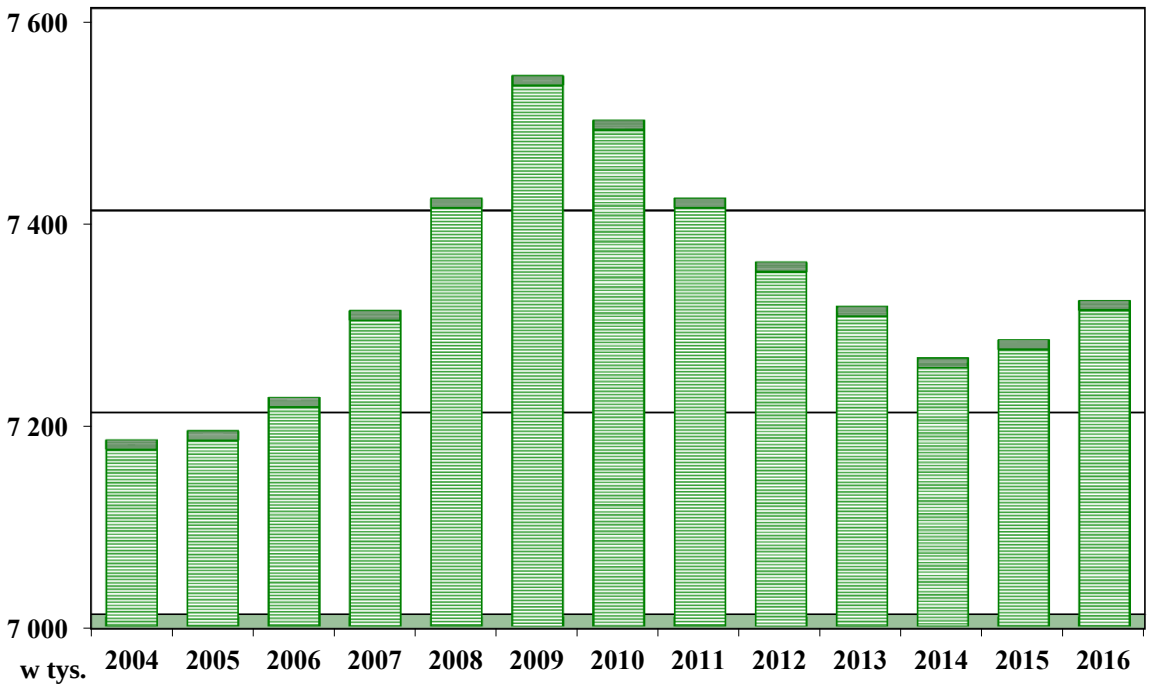

## Przeciętna miesięczna liczba osób pobierających emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne [a)]

| Lata | Liczba osób pobierających: | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | emerytury | | renty z tytułu niezdolności do pracy | | renty rodzinne | |
| | *w tys.* | okres poprzedni = 100 | *w tys.* | okres poprzedni = 100 | *w tys.* | okres poprzedni = 100 |
| 2009 | 4 981 | 104,5 | 1 288 | 93,3 | 1 266 | 99,8 |
| 2010 | 4 996 | 100,3 | 1 228 | 95,3 | 1 267 | 100,1 |
| 2011 | 4 973 | 99,5 | 1 174 | 95,6 | 1 267 | 100,0 |
| 2012 | 4 960 | 99,7 | 1 121 | 95,5 | 1 270 | 100,2 |
| 2013 | 4 964 | 100,1 | 1 075 | 95,9 | 1 268 | 99,8 |
| 2014 | 4 953 | 99,8 | 1 034 | 96,2 | 1 269 | 100,0 |
| 2015 | 5 026 | 101,5 | 983 | 95,0 | 1 265 | 99,7 |
| **2016** | **5 119** | **101,9** | **934** | **95,1** | **1 259** | **99,6** |

[a)] Patrz uwagi wstępne, pkt 6.

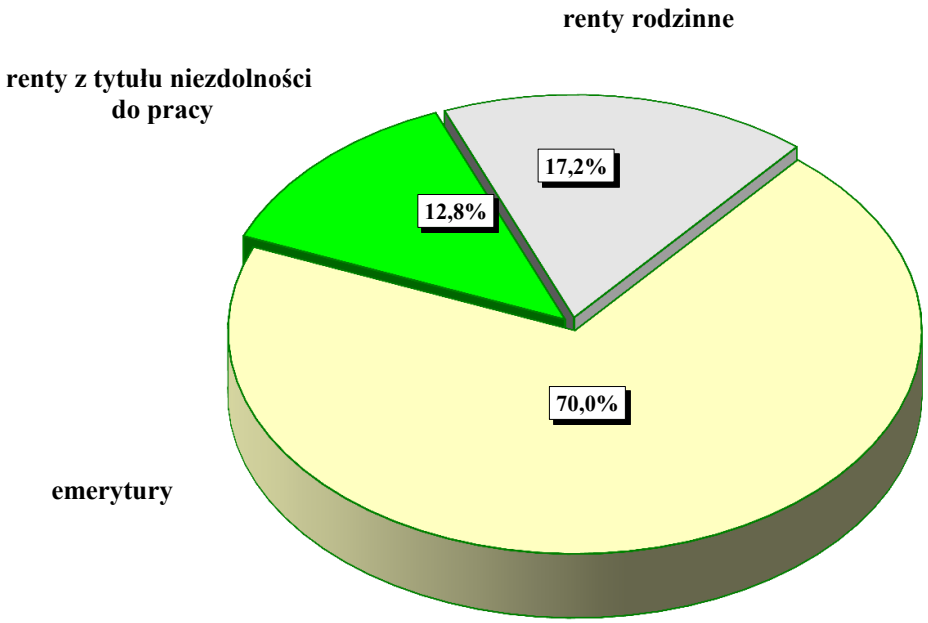

## Liczba wypłacanych rent z tytułu niezdolności do pracy według stopnia niezdolności[a)] - stan w grudniu

| lata | Renty z tytułu niezdolności do pracy: ogółem | całkowitej i samodzielnej egzystencji | całkowitej | częściowej |
|---|---|---|---|---|
| | *w tys.* | | | |
| 2014 | **1 010,9** | **95,0** | **262,7** | **653,2** |
| 2015 | **959,2** | **92,3** | **246,1** | **620,8** |
| **2016** | **913,2** | **86,8** | **234,0** | **592,5** |

[a)] Patrz uwagi wstępne, pkt 4 i 6.

## Struktura wypłacanych rent z tytułu niezdolności do pracy według stopnia niezdolności - stan w grudniu 2016 r.

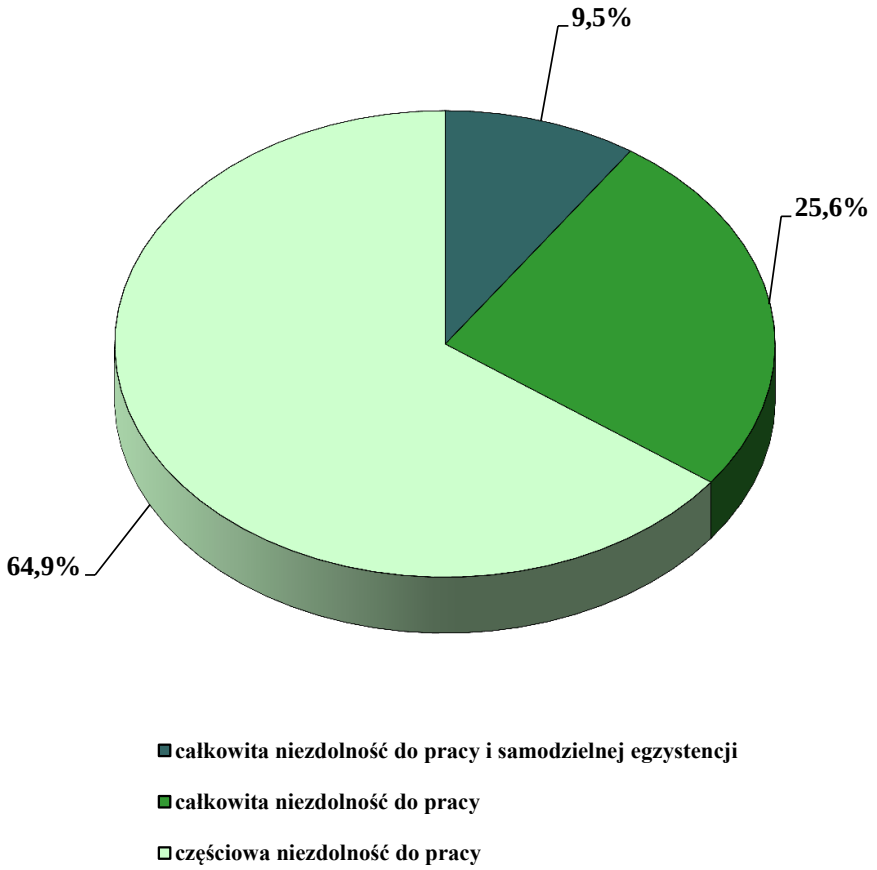

## Osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy w grudniu 2016 r. - bez osób pobierających renty inwalidy wojennego lub wojskowego - według okresu ważności orzeczenia

| Wyszczególnienie | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w tys.* | | |
| **Ogółem** | **879,9** | **587,9** | **292,0** |
| renciści z orzeczoną trwałą niezdolnością do pracy A) | 434,8 | 294,8 | 140,0 |
| renciści z orzeczoną okresową niezdolnością do pracy B) | 445,1 | 293,1 | 152,0 |
| **Całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji** | **82,5** | **55,3** | **27,2** |
| A) | 51,1 | 34,4 | 16,7 |
| B) | 31,4 | 20,9 | 10,5 |
| **Całkowita niezdolność do pracy** | **223,5** | **147,4** | **76,1** |
| A) | 108,6 | 71,4 | 37,2 |
| B) | 114,9 | 76,0 | 38,9 |
| **Częściowa niezdolność do pracy** | **573,9** | **385,2** | **188,7** |
| A) | 275,1 | 189,0 | 86,1 |
| B) | 298,8 | 196,2 | 102,6 |

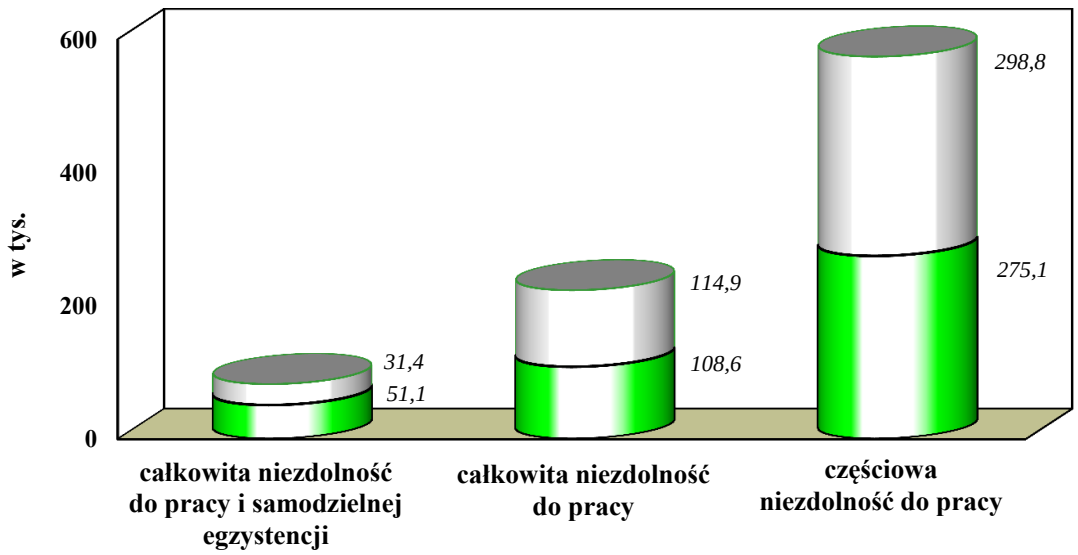


**Renciści z niezdolnością do pracy :**

**trwałą** **okresową**

## Struktura według wieku osób pobierających emerytury - stan w grudniu 2016 r.

| Wiek | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 54 lata i mniej | 1,0 | 2,3 | 0,1 |
| 55 - 59 | 2,1 | 2,5 | 1,9 |
| 60 - 64 | 21,3 | 10,9 | 28,3 |
| 65 - 69 | 30,9 | 32,0 | 30,2 |
| 70 - 74 | 17,2 | 20,2 | 15,1 |
| 75 - 79 | 13,1 | 15,5 | 11,4 |
| 80 lat i więcej | 14,4 | 16,6 | 13,0 |
| **Średni wiek w latach** | **70,7** | **71,7** | **70,1** |

Wśród osób pobierających emerytury w grudniu 2016 r. **40,6%** (tj. 2 093,4 tys.) stanowili mężczyźni, a **59,4%** (tj. 3 068,9 tys.) - kobiety.

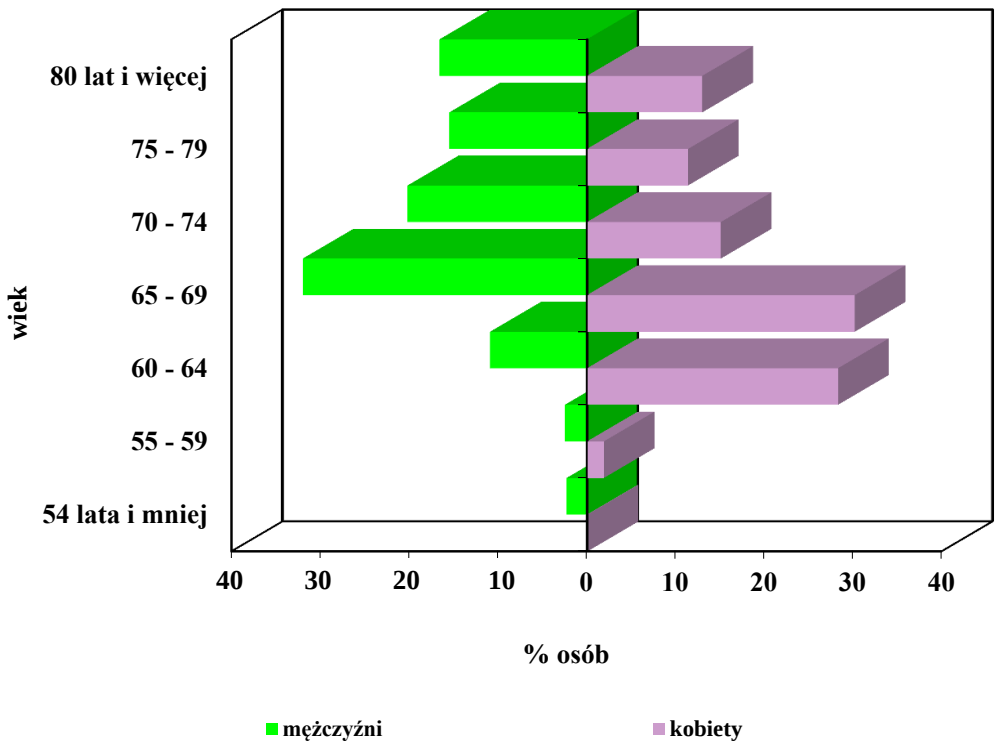

## Struktura według wieku osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy - stan w grudniu 2016 r.

| Wiek | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 29 lat i mniej | 0,4 | 0,4 | 0,3 |
| 30 - 34 | 1,0 | 1,0 | 1,0 |
| 35 - 39 | 2,6 | 2,4 | 3,0 |
| 40 - 44 | 4,6 | 4,1 | 5,5 |
| 45 - 49 | 7,0 | 6,1 | 8,6 |
| 50 - 54 | 12,0 | 10,3 | 15,4 |
| 55 - 59 | 24,9 | 21,4 | 31,9 |
| 60 - 64 | 25,4 | 32,3 | 11,8 |
| 65 - 69 | 8,4 | 10,6 | 4,1 |
| 70 - 74 | 3,7 | 3,1 | 4,9 |
| 75 - 79 | 4,2 | 3,5 | 5,6 |
| 80 lat i więcej | 5,8 | 4,8 | 7,9 |
| **Średni wiek w latach** | **59,7** | **60,0** | **59,2** |

Wśród osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy w grudniu 2016 r. **66,3%** (tj. 605,7 tys.) stanowili mężczyźni, a **33,7%** (tj. 307,5 tys.) - kobiety.

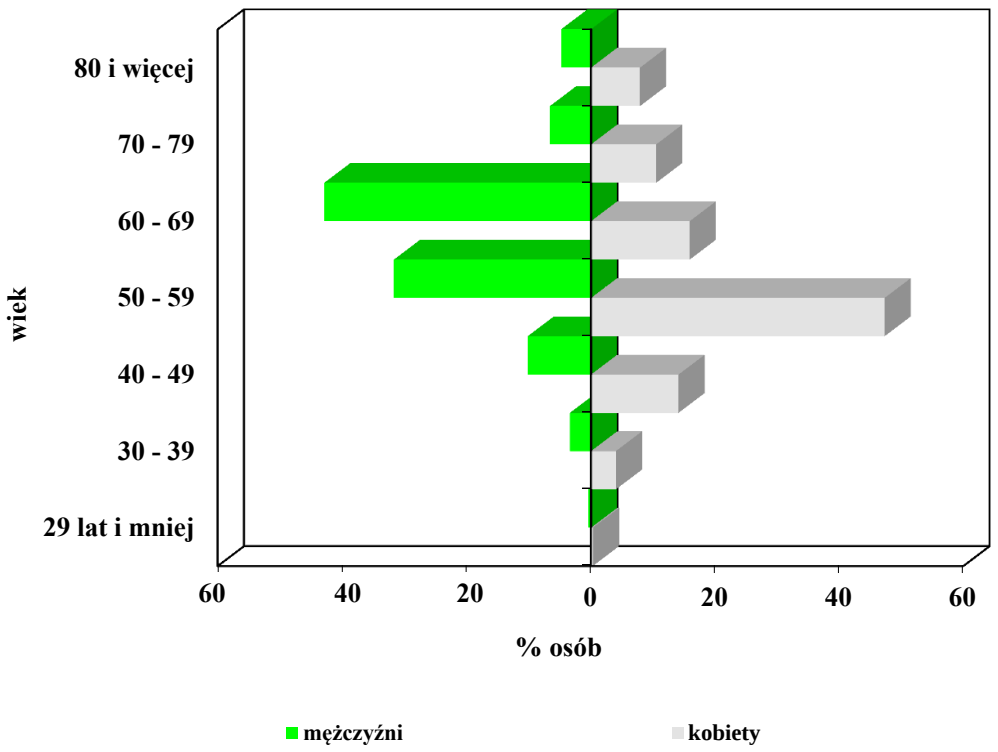

## Struktura według wieku osób uprawnionych do renty rodzinnej - stan w grudniu 2016 r.

| Wiek | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 4 lata i mniej | 0,2 | 1,0 | 0,1 |
| 5 - 9 | 1,0 | 4,5 | 0,6 |
| 10 - 14 | 2,0 | 9,0 | 1,1 |
| 15 - 19 | 3,9 | 17,4 | 2,2 |
| 20 - 24 | 5,2 | 19,7 | 3,4 |
| 25 - 29 | 0,5 | 1,9 | 0,3 |
| 30 - 34 | 0,6 | 2,4 | 0,4 |
| 35 - 39 | 0,9 | 3,1 | 0,6 |
| 40 - 44 | 1,0 | 3,4 | 0,7 |
| 45 - 49 | 0,9 | 2,8 | 0,6 |
| 50 - 54 | 2,5 | 3,7 | 2,4 |
| 55 - 59 | 6,6 | 7,6 | 6,4 |
| 60 - 64 | 9,2 | 10,8 | 9,0 |
| 65 - 69 | 10,5 | 5,8 | 11,1 |
| 70 - 74 | 11,0 | 2,3 | 12,1 |
| 75 - 79 | 14,6 | 1,9 | 16,2 |
| 80 lat i więcej | 29,4 | 2,7 | 32,8 |
| **Średni wiek w latach** | **66,2** | **36,7** | **70,0** |

Wśród osób uprawnionych pobierających rentę rodzinną w grudniu 2016 r. **11,3%** (tj. 151,6 tys.) stanowili mężczyźni, a **88,7%** (tj. 1 184,0 tys.) - kobiety.

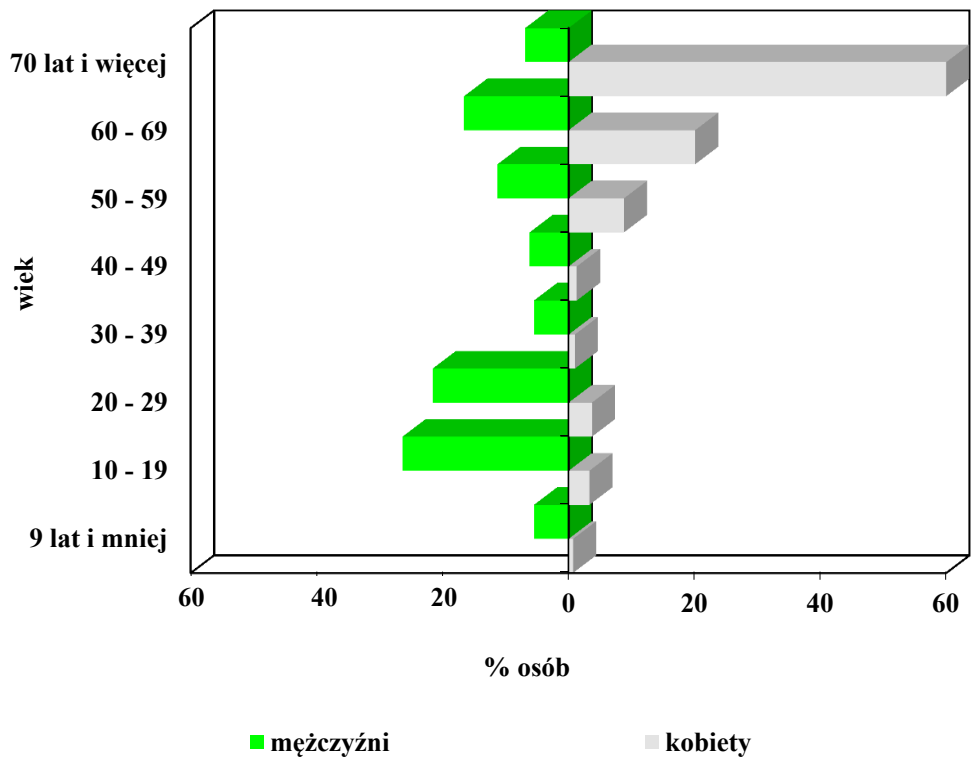

## Struktura według stażu osób pobierających emerytury[a)] - stan w grudniu 2016 r.

| Staż | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 24 lata i mniej | 10,8 | 6,0 | 14,6 |
| 25 - 29 | 12,5 | 13,7 | 11,6 |
| 30 - 34 | 21,9 | 16,9 | 25,9 |
| 35 - 39 | 26,6 | 20,3 | 31,6 |
| 40 - 44 | 19,0 | 28,2 | 11,7 |
| 45 - 49 | 7,1 | 11,7 | 3,5 |
| 50 lat i więcej | 2,1 | 3,2 | 1,1 |
| **Średni staż w latach** | **34,9** | **37,1** | **33,2** |

[a)] Staż dotyczy tylko emerytur wyliczonych według dotychczasowych zasad (tj. 68,0%).

## Struktura według stażu[a)] osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy - stan w grudniu 2016 r.

| Staż | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 4 lata i mniej | 4,4 | 4,1 | 4,9 |
| 5 - 9 | 9,9 | 8,6 | 12,6 |
| 10 - 14 | 11,5 | 10,0 | 14,5 |
| 15 - 19 | 13,1 | 12,3 | 14,6 |
| 20 - 24 | 14,5 | 14,4 | 14,7 |
| 25 - 29 | 15,1 | 16,2 | 12,9 |
| 30 - 34 | 15,0 | 15,2 | 14,7 |
| 35 - 39 | 10,7 | 11,9 | 8,4 |
| 40 lat i więcej | 5,8 | 7,3 | 2,7 |
| **Średni staż w latach** | **23,2** | **24,2** | **21,2** |

[a)] Bez stażu hipotetycznego.

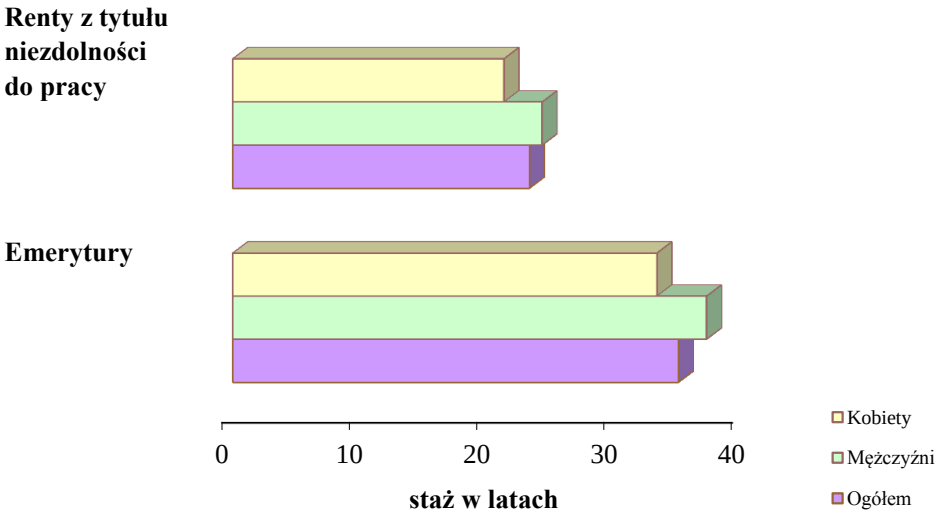

**Struktura rent rodzinnych według liczby uprawnionych i statusu osoby, po której przyznano świadczenie - stan w grudniu 2016 r.**

| Wyszczególnienie | Renty rodzinne | | |
|---|---|---|---|
| | ogółem | po ubezpieczonym | po emerycie /renciście |
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **21,9** | **78,1** |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| z tego świadczenia, do których jest uprawniona: | | | |
| 1 osoba | 95,5 | 90,1 | 97,0 |
| 2 osoby | 3,3 | 7,1 | 2,3 |
| 3 osoby | 1,0 | 2,3 | 0,6 |
| 4 osoby | 0,2 | 0,4 | 0,1 |
| 5 osób | 0,0 | 0,1 | 0,0 |
| 6 i więcej osób | 0,0 | 0,0 | 0,0 |
| **Średnia liczba osób na jedno świadczenie** | **1,1** | **1,1** | **1,0** |

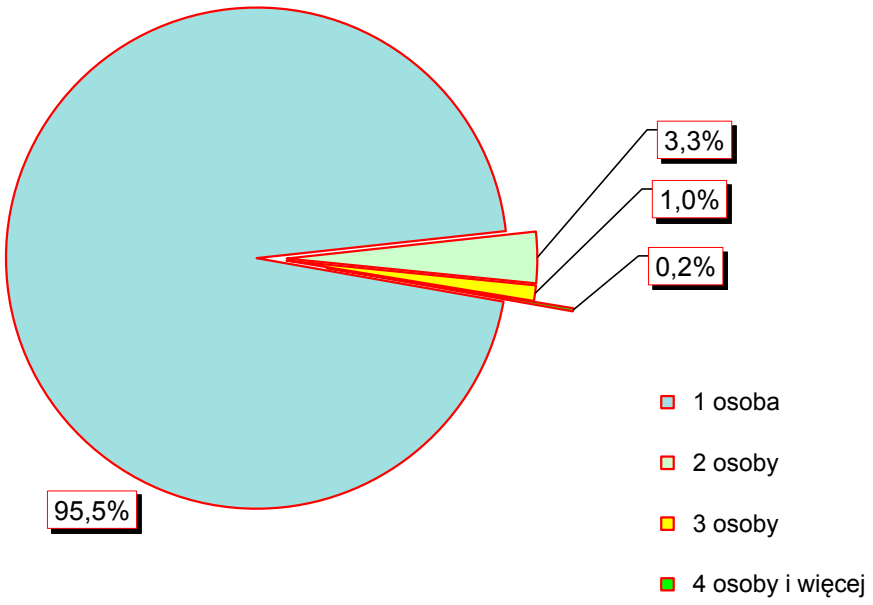

## Przeciętna miesięczna liczba osób pobierających renty wypadkowe z tytułu niezdolności do pracy w latach 2009 - 2016

| Lata | Renty z tytułu niezdolności do pracy: | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Ogółem | z tego z tytułu: | | |
| | | wypadków przy pracy | chorób zawodowych | wypadków w drodze do/z pracy |
| | *w tys.* | | | |
| 2009 | 221,2 | 93,9 | 111,9 | 15,4 |
| 2010 | 214,7 | 91,5 | 108,4 | 14,8 |
| 2011 | 209,3 | 89,4 | 105,6 | 14,3 |
| 2012 | 204,1 | 87,3 | 102,9 | 13,9 |
| 2013 | 198,1 | 84,9 | 99,9 | 13,3 |
| 2014 | 192,2 | 82,6 | 96,8 | 12,8 |
| 2015 | 186,3 | 80,4 | 93,6 | 12,3 |
| 2016 | **180,5** | **78,4** | **90,3** | **11,8** |

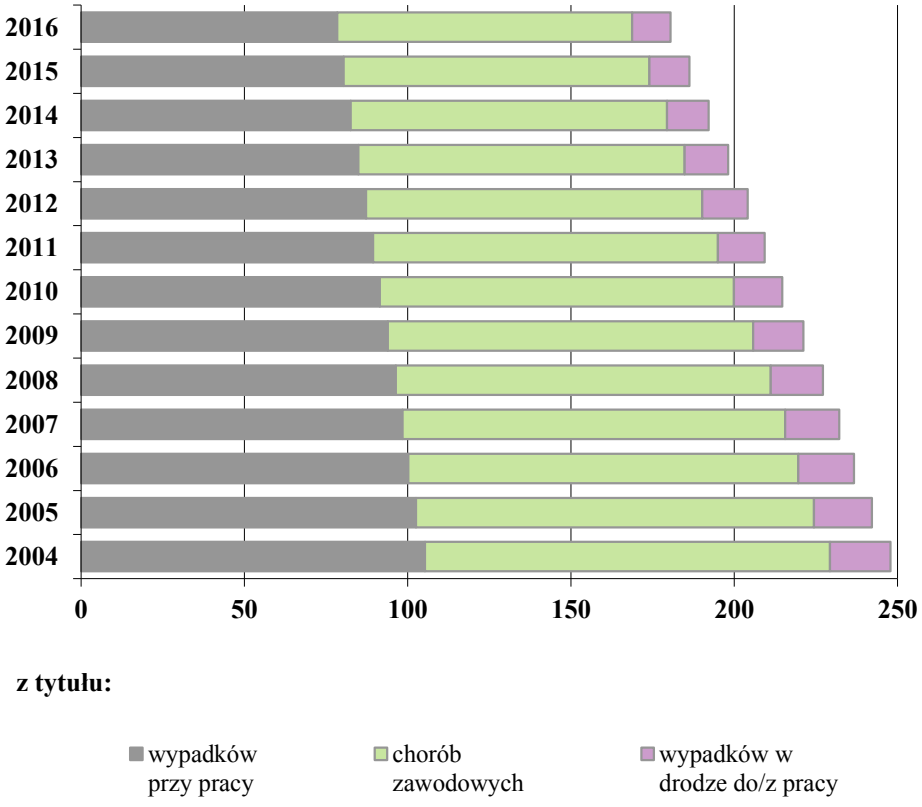

## Struktura według wieku i płci osób pobierających renty wypadkowe z tytułu niezdolności do pracy - stan w grudniu 2016 r.

| Wiek | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 24 lata i mniej | 0,0 | 0,1 | 0,0 |
| 25 - 39 | 1,4 | 1,7 | 0,5 |
| 40 - 49 | 3,9 | 5,1 | 1,5 |
| 50 - 59 | 12,9 | 15,4 | 7,4 |
| 60 - 69 | 32,3 | 33,4 | 30,2 |
| 70 - 79 | 32,4 | 28,4 | 40,8 |
| 80 lat i więcej | 17,1 | 15,9 | 19,6 |
| **Średni wiek w latach** | **69,4** | **68,1** | **72,1** |

Wśród osób pobierających renty wypadkowe w grudniu 2016 r. **67,7%** (tj. 120,6 tys.) stanowili mężczyźni, a **32,3%** (tj. 57,6 tys.) - kobiety.

## Struktura według stażu [a)] pracy i płci osób pobierających renty wypadkowe z tytułu niezdolności do pracy - stan w grudniu 2016 r.

| Staż pracy | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 4 lata i mniej | 3,8 | 4,5 | 2,5 |
| 5 - 9 | 5,0 | 6,0 | 2,9 |
| 10 - 14 | 5,9 | 7,0 | 3,6 |
| 15 - 19 | 7,3 | 8,5 | 4,8 |
| 20 - 24 | 9,8 | 10,5 | 8,4 |
| 25 - 29 | 15,9 | 17,5 | 12,6 |
| 30 - 34 | 22,3 | 17,6 | 31,9 |
| 35 - 39 | 17,8 | 15,5 | 22,8 |
| 40 lat i więcej | 12,2 | 12,9 | 10,5 |
| **Średni staż w latach** | **27,7** | **26,6** | **30,0** |

[a)] Bez stażu hipotetycznego.

## Przeciętna miesięczna liczba osób pobierających renty rodzinne wypadkowe w latach 2009 - 2016

| Lata | Renty rodzinne | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Ogółem | z tego z tytułu: | | |
| | | wypadków przy pracy | chorób zawodowych | wypadków w drodze do/z pracy |
| | *w tys.* | | | |
| 2009 | 29,0 | 20,5 | 4,5 | 4,0 |
| 2010 | 28,4 | 20,1 | 4,5 | 3,8 |
| 2011 | 27,8 | 19,7 | 4,4 | 3,7 |
| 2012 | 27,1 | 19,3 | 4,4 | 3,4 |
| 2013 | 26,4 | 18,9 | 4,2 | 3,3 |
| 2014 | 25,8 | 18,5 | 4,2 | 3,1 |
| 2015 | 25,0 | 17,9 | 4,1 | 3,0 |
| **2016** | **24,3** | **17,5** | **4,0** | **2,8** |

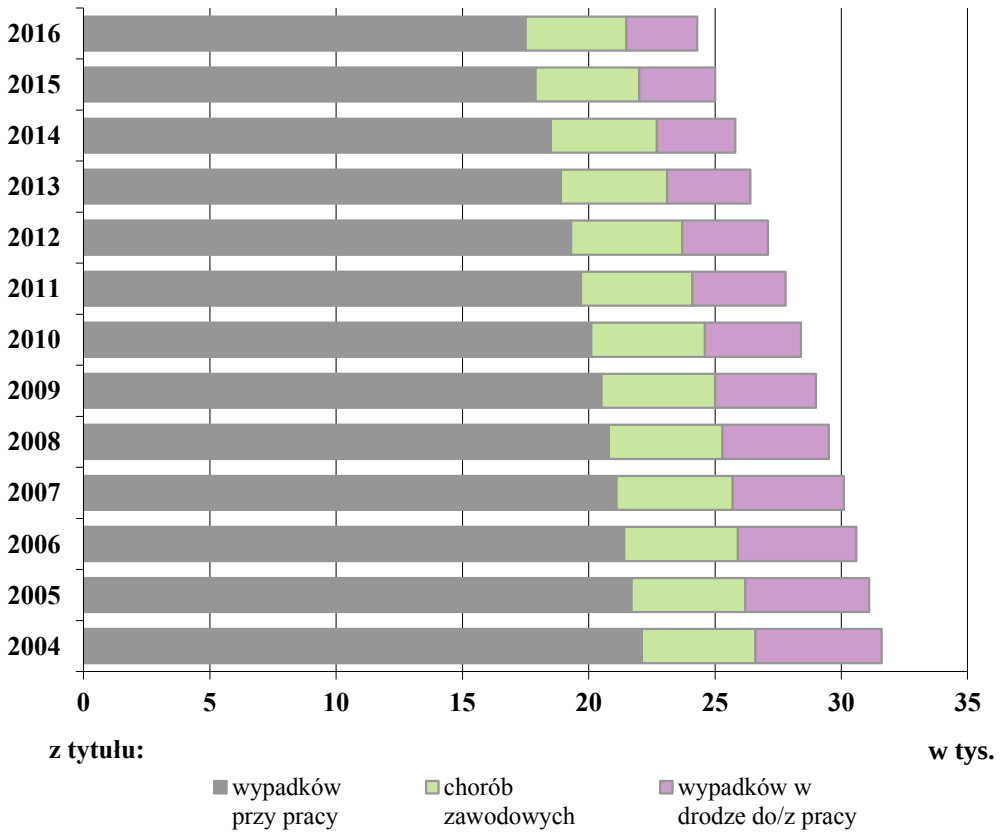

**Struktura rent rodzinnych wypadkowych według liczby uprawnionych i statusu osoby, po której przyznano świadczenie - stan w grudniu 2016 r.**

| Wyszczególnienie | Renty rodzinne wypadkowe | | |
|---|---|---|---|
| | ogółem | po ubezpieczonym | po emerycie /renciście |
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **63,8** | **36,2** |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| z tego renty, do których jest uprawniona: | | | |
| 1 osoba | 88,0 | 87,2 | 89,3 |
| 2 osoby | 8,4 | 9,1 | 7,0 |
| 3 osoby | 2,9 | 2,9 | 3,0 |
| 4 osoby | 0,5 | 0,5 | 0,6 |
| 5 osób | 0,2 | 0,2 | 0,1 |
| 6 i więcej osób | 0,0 | 0,1 | 0,0 |
| **Średnia liczba osób na jedno świadczenie** | **1,2** | **1,2** | **1,2** |

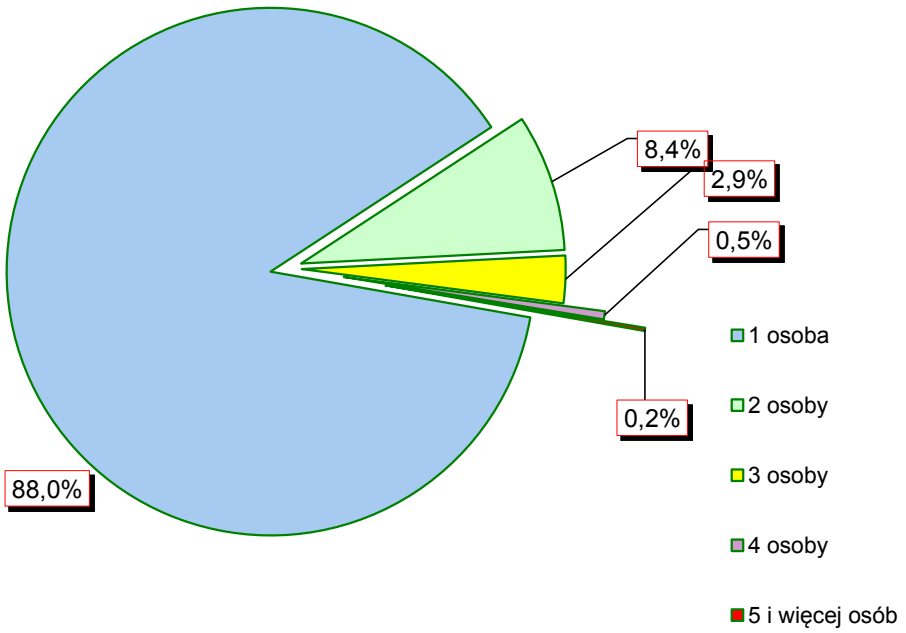

## Liczba świadczeniobiorców, którym przyznano *) emeryturę lub rentę w latach 2009 - 2016

| | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | **2016** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | *w tys.* | | | | | | | |
| **Ogółem** | **331,4** | **181,0** | **190,7** | **211,3** | **193,6** | **251,8** | **312,0** | **314,8** |
| z tego osoby, którym przyznano: | | | | | | | | |
| emeryturę | 243,0 | 92,3 | 102,5 | 120,1 | 104,4 | 158,2 | 224,4 | **229,4** |
| rentę z tytułu niezdolności do pracy | 48,1 | 49,7 | 47,8 | 50,3 | 52,2 | 51,5 | 49,3 | **48,1** |
| rentę rodzinną | 40,3 | 39,0 | 40,4 | 40,9 | 37,0 | 42,1 | 38,3 | **37,2** |

*) Dotyczy osób, którym przyznano świadczenie po raz pierwszy i które podjęły jego wypłatę w stałym miesięcznym terminie płatności.

## Struktura świadczeniobiorców, którym przyznano emeryturę lub rentę w 2016 r.

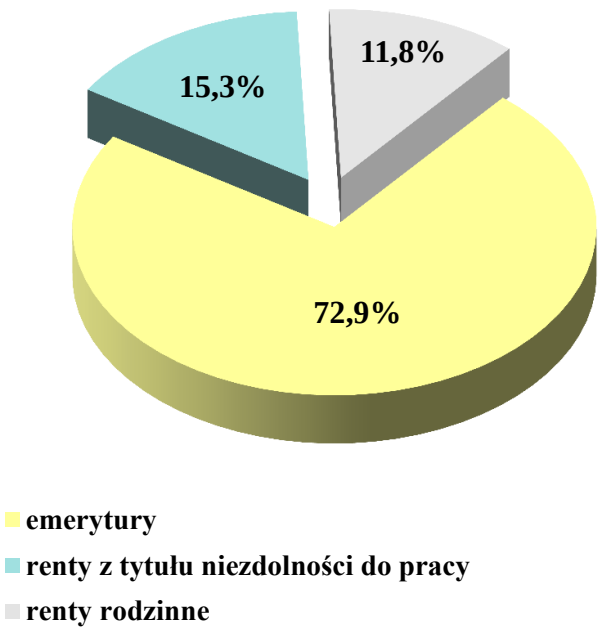

## Liczba i wysokość nowo przyznanych emerytur*) wg starych i nowych zasad w latach 2014 - 2016

| Wyszczególnienie | Liczba osób, którym przyznano i wypłacono emeryturę - w tys. | Przeciętna wysokość**) w zł/gr |
|---|---|---|
| **2014** | | |
| **EMERYTURY** z tego: | **158,2** | **2 174,63** |
| według starych zasad | 26,1 | 3 182,24 |
| według nowych zasad***) | 132,1 | 1 975,53 |
| **2015** | | |
| **EMERYTURY** z tego: | **224,4** | **2 154,62** |
| według starych zasad | 16,2 | 3 665,68 |
| według nowych zasad***) | 208,2 | 2 037,29 |
| **2016** | | |
| **EMERYTURY** z tego: | **229,4** | **2 167,11** |
| **według starych zasad** | **13,2** | **3 982,63** |
| **według nowych zasad***)** | **216,2** | **2 055,99** |

*) Dotyczy osób, którym przyznano świadczenie po raz pierwszy i które podjęły jego wypłatę w stałym miesięcznym terminie płatności.

**) Przeciętna wysokość z momentu przyznania świadczenia, z dodatkami pielęgnacyjnymi, bez wyrównań; w przypadku pobierania okresowej emerytury kapitałowej– łącznie z kwotą tej emerytury.

***) tj. emerytury, których wysokość ustalana jest w całości lub w części na podstawie stanu konta.

Na wysokość nowo przyznanych emerytur wg starych zasad - wraz z upływem czasu - coraz większy wpływ mają emerytury górnicze. Przeciętna wysokość nowo przyznanych emerytur wg starych zasad bez emerytur górniczych wyniosła:

w 2014 r. - 2 600,50 zł

w 2015 r. - 2 833,45 zł

w 2016 r. - 3 148,33 zł

**Liczba rent z tytułu niezdolności do pracy przyznanych w latach 2014-2016 według stopnia niezdolności[a)] - stan w grudniu**

| lata | Renty z tytułu niezdolności do pracy: ogółem | całkowitej i samodzielnej egzystencji | całkowitej | częściowej |
|---|---|---|---|---|
| | *w tys.* | | | |
| **2014** | **51,5** | **3,8** | **14,4** | **33,3** |
| **2015** | **49,3** | **3,9** | **14,0** | **31,4** |
| **2016** | **48,1** | **3,9** | **13,7** | **30,5** |

[a)] Patrz uwagi wstępne, pkt 4 i 6.

**Struktura rent z tytułu niezdolności do pracy przyznanych w 2016 r. według stopnia niezdolności**

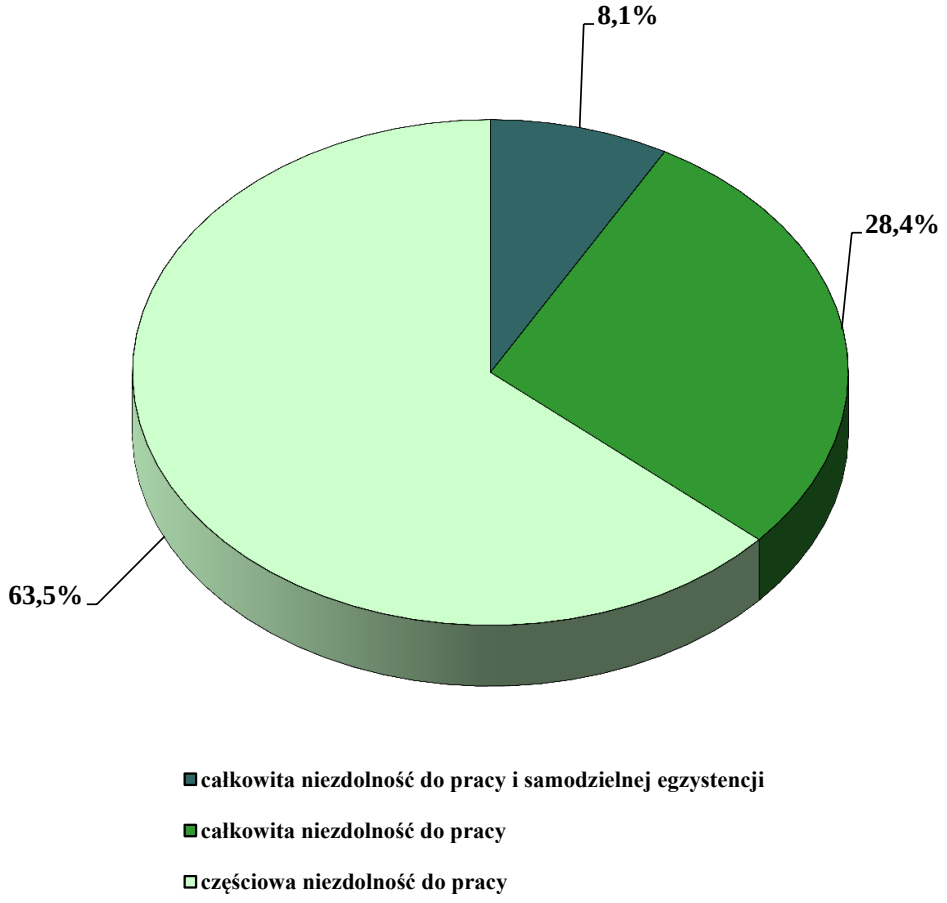

## Osoby, którym przyznano renty z tytułu niezdolności do pracy w 2016 r. - bez osób, którym przyznano renty inwalidy wojennego lub wojskowego - według okresu ważności orzeczenia

**- stan w grudniu**

| Wyszczególnienie | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w tys.* | | |
| **Ogółem** | **48,1** | **31,2** | **16,9** |
| renciści z orzeczoną trwałą niezdolnością do pracy A) | 3,2 | 2,4 | 0,8 |
| renciści z orzeczoną okresową niezdolnością do pracy B) | 44,9 | 28,8 | 16,1 |
| | *w odsetkach* | | |
| **Całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| A) | 5,6 | 5,3 | 6,1 |
| B) | 94,4 | 94,7 | 93,9 |
| **Całkowita niezdolność do pracy** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| A) | 6,6 | 7,6 | 4,6 |
| B) | 93,4 | 92,4 | 95,4 |
| **Częściowa niezdolność do pracy** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| A) | 6,7 | 7,7 | 4,8 |
| B) | 93,3 | 92,3 | 95,2 |

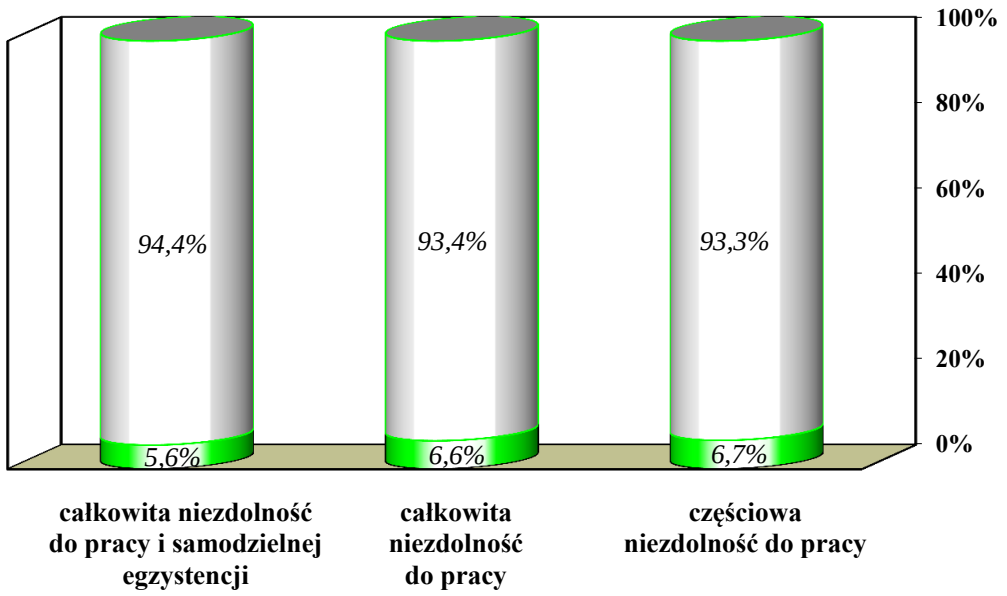

## Struktura według wieku osób, którym przyznano emerytury w 2016 r.

| Wiek | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 49 lat i mniej | 1,7 | 4,4 | 0,0 |
| 50 - 54 | 1,1 | 2,5 | 0,1 |
| 55 - 59 | 2,2 | 0,8 | 3,1 |
| 60 - 64 | 66,3 | 23,9 | 94,8 |
| 65 lat i więcej | 28,7 | 68,4 | 2,0 |
| **Średni wiek w latach** | **61,9** | **63,3** | **61,0** |

Wśród osób, którym przyznano emerytury w 2016 r. **40,1%** (tj. 92,0 tys.) stanowili mężczyźni, a **59,9%** (tj. 137,4 tys.) - kobiety.

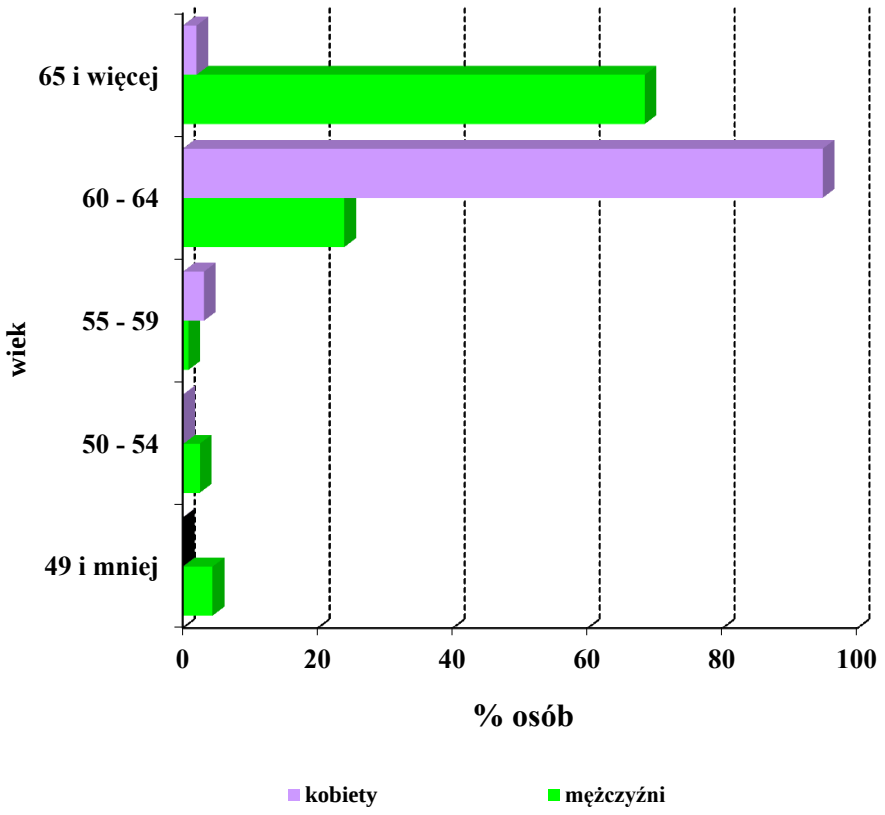

## Struktura według wieku osób, którym przyznano renty z tytułu niezdolności do pracy w 2016 r.

| Wiek | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 19 lat i mniej | 0,0 | 0,0 | 0,0 |
| 20 - 24 | 0,6 | 0,7 | 0,5 |
| 25 - 29 | 1,8 | 1,9 | 1,7 |
| 30 - 34 | 3,6 | 3,4 | 3,9 |
| 35 - 39 | 5,6 | 4,6 | 7,4 |
| 40 - 44 | 7,2 | 5,6 | 10,2 |
| 45 - 49 | 10,0 | 7,7 | 14,4 |
| 50 - 54 | 17,6 | 14,5 | 23,3 |
| 55 - 59 | 31,9 | 30,6 | 34,3 |
| 60 - 64 | 20,3 | 29,0 | 4,3 |
| 65 lat i więcej | 1,4 | 2,0 | 0,0 |
| **Średni wiek w latach** | **52,9** | **54,2** | **50,4** |

Wśród osób, którym przyznano rentę z tytułu niezdolności do pracy w 2016 r. **64,9%** (tj. 31,2 tys.) stanowili mężczyźni, a **35,1%** (tj. 16,9 tys.) - kobiety.

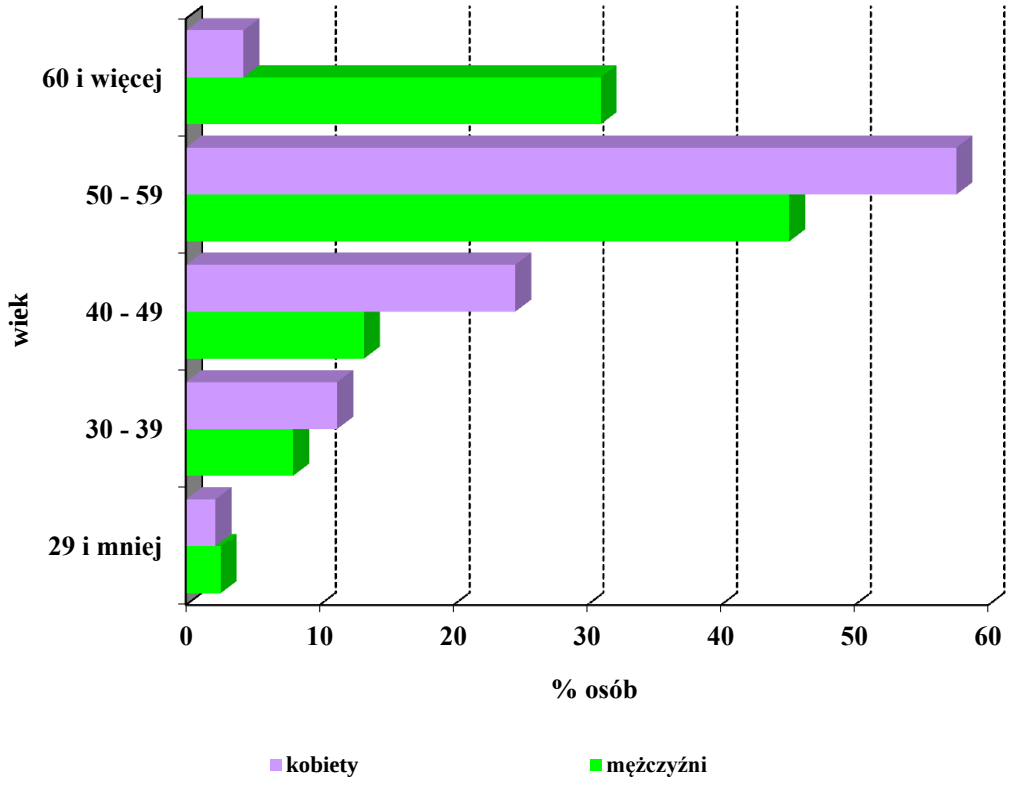

## Struktura według wieku osób uprawnionych do renty rodzinnej przyznanej w 2016 r.

| Wiek | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 4 lata i mniej | 3,0 | 5,8 | 1,9 |
| 5 - 9 | 5,3 | 9,5 | 3,8 |
| 10 - 14 | 7,1 | 13,5 | 4,7 |
| 15 - 19 | 10,8 | 20,0 | 7,5 |
| 20 - 24 | 7,9 | 12,1 | 6,3 |
| 25 - 29 | 0,7 | 0,9 | 0,6 |
| 30 - 34 | 1,2 | 1,7 | 1,1 |
| 35 - 39 | 1,6 | 1,6 | 1,6 |
| 40 - 44 | 1,8 | 1,8 | 1,8 |
| 45 - 49 | 2,0 | 1,4 | 2,2 |
| 50 - 54 | 11,5 | 5,5 | 13,7 |
| 55 - 59 | 17,6 | 10,9 | 20,1 |
| 60 - 64 | 9,6 | 12,0 | 8,6 |
| 65 - 69 | 4,7 | 2,0 | 5,7 |
| 70 - 74 | 4,2 | 0,4 | 5,6 |
| 75 - 79 | 4,9 | 0,3 | 6,7 |
| 80 lat i więcej | 6,1 | 0,6 | 8,1 |
| **Średni wiek w latach** | **45,2** | **30,6** | **50,5** |

Wśród osób uprawnionych, którym przyznano rentę rodzinną w 2016 r. **26,9%** stanowili mężczyźni, a **73,1%** - kobiety.

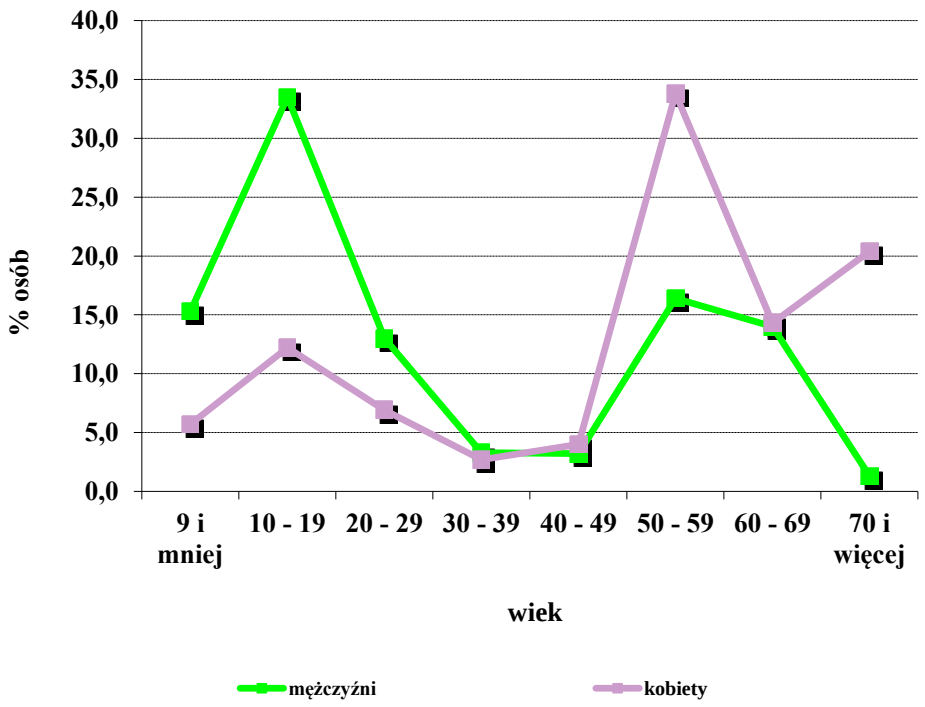

## Struktura według stażu[a)] osób, którym przyznano renty z tytułu niezdolności do pracy w 2016 r.

**- stan w grudniu 2016 r.**

| Staż | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 4 lata i mniej | 1,5 | 1,5 | 1,3 |
| 5 - 9 | 6,0 | 5,1 | 7,6 |
| 10 - 14 | 6,5 | 5,3 | 8,9 |
| 15 - 19 | 8,8 | 6,7 | 12,8 |
| 20 - 24 | 10,9 | 8,6 | 15,0 |
| 25 - 29 | 14,8 | 13,4 | 17,4 |
| 30 - 34 | 18,9 | 18,9 | 18,8 |
| 35 - 39 | 19,0 | 21,5 | 14,5 |
| 40 lat i więcej | 13,6 | 19,0 | 3,7 |
| **Średni staż w latach** | **28,4** | **30,2** | **25,2** |

[a)] Bez stażu hipotetycznego.

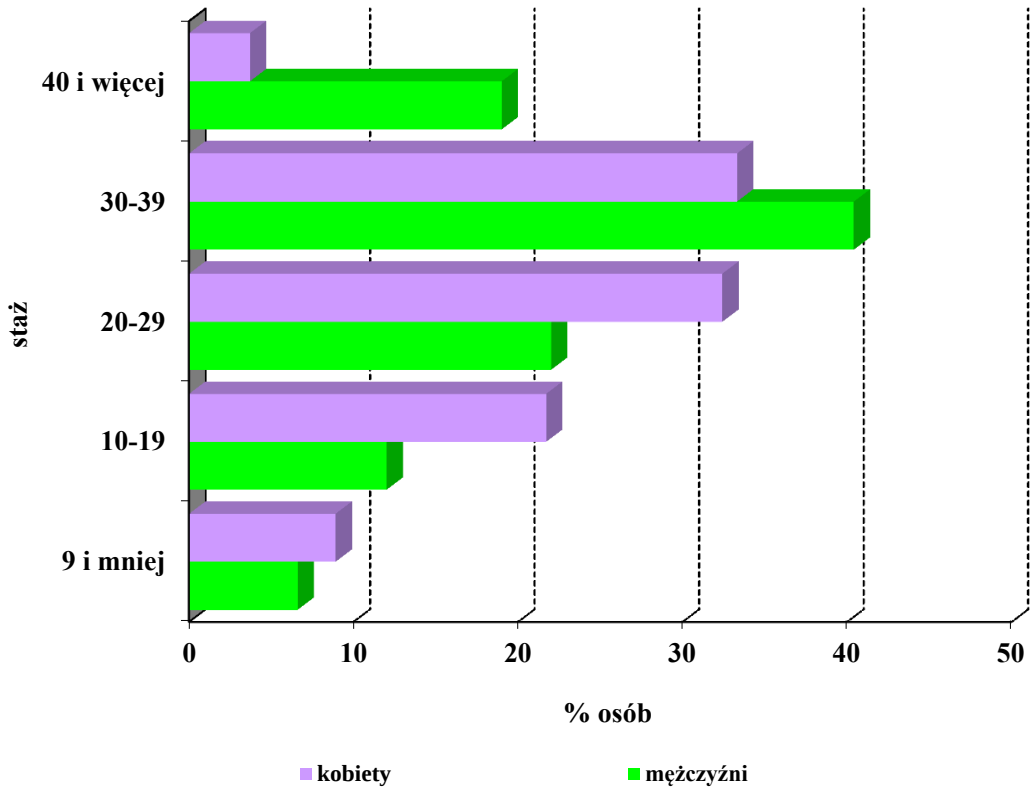

## Przeciętna miesięczna wypłata[a)] emerytury i renty wypłacanej przez ZUS w latach 2009 - 2016[b)]

| Lata | Przeciętna wypłata brutto *w zł* | W % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce [c)] | % wzrostu | |
|---|---|---|---|---|
| | | | nominalnego | realnego [d)] |
| 2009 | 1 491,52 | 54,9 | 108,8 | 105,1 |
| 2010 | 1 588,95 | 56,3 | 106,5 | 103,8 |
| 2011 | 1 669,22 | 56,1 | 105,1 | 100,8 |
| 2012 | 1 759,85 | 57,1 | 105,4 | 101,6 |
| 2013 | 1 855,52 | 58,1 | 105,4 | 104,5 |
| 2014 | 1 922,92 | 58,1 | 103,6 | 103,6 |
| 2015 | 1 980,96 | 58,1 | 103,0 | 103,9 |
| **2016** | **2 018,48** | **57,1** | **101,9** | **102,5** |

[a)] patrz uwagi wstępne pkt 2 i 3

[b)] patrz uwagi wstępne pkt 6

[c)] relacja do przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o obligatoryjną składkę na ubezpieczenia społeczne płaconą przez ubezpieczonego

[d)] liczony jako stosunek wskaźnika wzrostu nominalnego przeciętnego miesięcznego świadczenia brutto do średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem

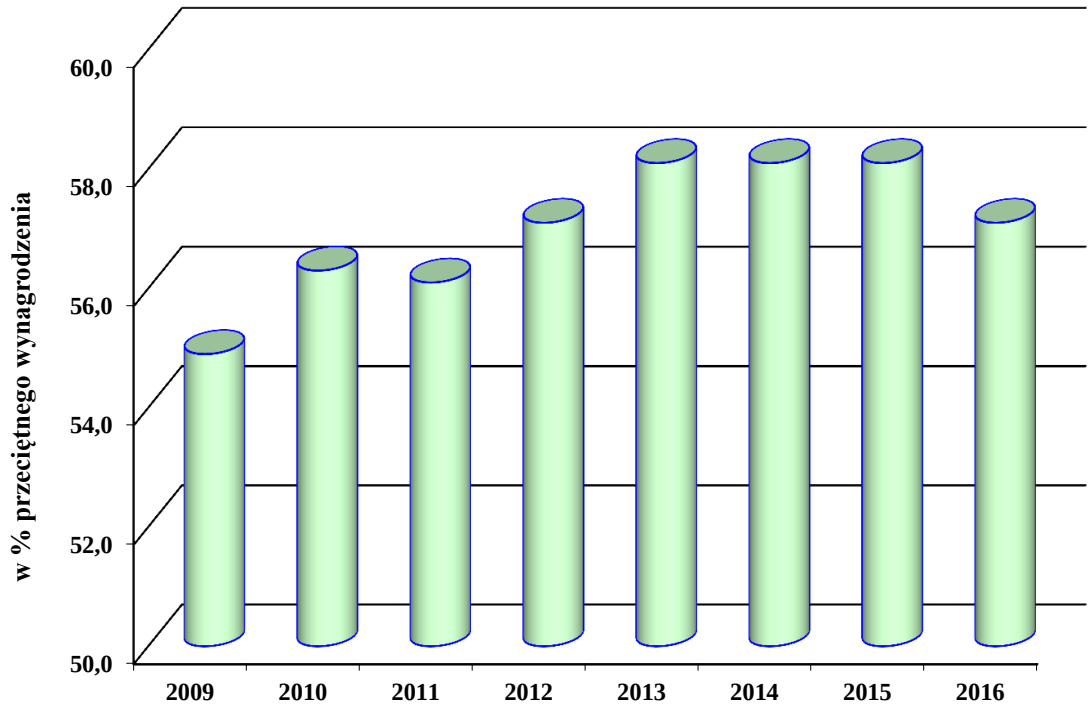

## Przeciętna miesięczna wypłata[a)] świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez ZUS według rodzaju świadczenia

**- w złotych:**

| Wyszczególnienie | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | **2016** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Ogółem** | **1 588,95** | **1 669,22** | **1 759,85** | **1 855,52** | **1 922,92** | **1 980,96** | **2 018,48** |
| Emerytury | 1 698,35 | 1 783,06 | 1 872,32 | 1 970,39 | 2 043,11 | 2 096,55 | **2 131,70** |
| Renty z tytułu niezdolności do pracy | 1 261,35 | 1 323,19 | 1 408,26 | 1 487,65 | 1 536,32 | 1 590,33 | **1 616,46** |
| Renty rodzinne | 1 475,11 | 1 543,14 | 1 631,04 | 1 717,68 | 1 768,86 | 1 825,03 | **1 856,34** |

**- w procencie przeciętnego wynagrodzenia [b)]:**

| Wyszczególnienie | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | **2016** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Ogółem** | **56,3** | **56,1** | **57,1** | **58,1** | **58,1** | **58,1** | **57,1** |
| Emerytury | 60,2 | 59,9 | 60,8 | 61,7 | 61,8 | 61,5 | **60,3** |
| Renty z tytułu niezdolności do pracy | 44,7 | 44,5 | 45,7 | 46,6 | 46,4 | 46,7 | **45,7** |
| Renty rodzinne | 52,3 | 51,9 | 52,9 | 53,8 | 53,5 | 53,5 | **52,5** |

[a)] patrz uwagi wstępne pkt 2 i 3

[b)] relacja do przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o obligatoryjną składkę na ubezpieczenia społeczne płaconą przez ubezpieczonego

## Przeciętna miesięczna wypłata[a)] emerytur i rent z tytułu niezdolności do pracy wypłaconych przez ZUS w XII 2016 r. według płci

| | Emerytury | | | Renty z tytułu niezdolności do pracy | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
| **- w złotych:** | 2 141,22 | 2 646,99 | 1 796,22 | 1 624,71 | 1 700,58 | 1 475,29 |
| **- w procencie przeciętnego wynagrodzenia [b)]:** | 62,8 | 77,7 | 52,7 | 47,7 | 49,9 | 43,3 |

[a)] patrz uwagi wstępne pkt 2 i 3

[b)] relacja do przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o obligatoryjną składkę na ubezpieczenia społeczne płaconą przez ubezpieczonego

## Struktura emerytów i rencistów, którym świadczenie wypłaca ZUS według wysokości świadczeń w marcu 2016 r.

| Wysokość świadczenia w zł | Ogółem | Emerytury*) | Renty z tytułu niezdolności do pracy: | | | | Renty rodzinne |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | ogółem | całkowitej i samodzielnej egzystencji | całkowitej | częściowej | |
| | *w odsetkach* | | | | | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 700,00 i mniej | 1,5 | 0,6 | 8,9 | - | - | 13,7 | - |
| 700,01 - 900,00 | 5,5 | 3,2 | 18,0 | - | 23,8 | 18,4 | 5,9 |
| 900,01 - 1 000,00 | 2,6 | 1,6 | 7,6 | - | 8,9 | 8,2 | 2,7 |
| 1 000,01 - 1 200,00 | 8,4 | 6,7 | 16,5 | 41,5 | 16,4 | 12,8 | 9,2 |
| 1 200,01 - 1 400,00 | 9,6 | 9,0 | 10,4 | 15,6 | 11,7 | 9,1 | 11,4 |
| 1 400,01 - 1 600,00 | 11,2 | 11,4 | 7,4 | 10,1 | 8,2 | 6,6 | 13,2 |
| 1 600,01 - 1 800,00 | 11,3 | 11,9 | 5,0 | 6,9 | 6,1 | 4,4 | 13,4 |
| 1 800,01 - 2 000,00 | 10,2 | 10,8 | 4,1 | 5,1 | 4,9 | 3,7 | 12,6 |
| 2 000,01 - 2 200,00 | 8,2 | 9,2 | 3,0 | 4,3 | 3,4 | 2,7 | 8,4 |
| 2 200,01 - 2 400,00 | 6,6 | 7,4 | 2,3 | 3,0 | 2,5 | 2,2 | 5,9 |
| 2 400,01 - 2 600,00 | 5,1 | 5,8 | 2,3 | 2,2 | 2,2 | 2,4 | 4,2 |
| 2 600,01 - 2 800,00 | 4,0 | 4,5 | 2,3 | 2,6 | 1,9 | 2,5 | 3,2 |
| 2 800,01 - 3 000,00 | 3,0 | 3,4 | 1,9 | 1,3 | 1,2 | 2,3 | 2,6 |
| 3 000,01 - 3 200,00 | 2,5 | 2,6 | 1,8 | 1,2 | 1,4 | 2,1 | 2,1 |
| 3 200,01 - 3 400,00 | 2,0 | 2,1 | 1,6 | 1,4 | 1,6 | 1,4 | 1,7 |
| 3 400,01 - 3 600,00 | 1,7 | 1,9 | 1,3 | 1,3 | 1,4 | 1,2 | 1,4 |
| 3 600,01 - 3 800,00 | 1,4 | 1,5 | 1,0 | 1,1 | 0,9 | 1,0 | 1,0 |
| 3 800,01 - 4 000,00 | 1,1 | 1,4 | 0,7 | 0,7 | 0,7 | 0,8 | 0,5 |
| 4 000,01 i więcej | 4,1 | 5,0 | 3,9 | 1,7 | 2,8 | 4,5 | 0,6 |

*) Łącznie z kwotą okresowych emerytur kapitałowych, bez emerytur pomostowych.

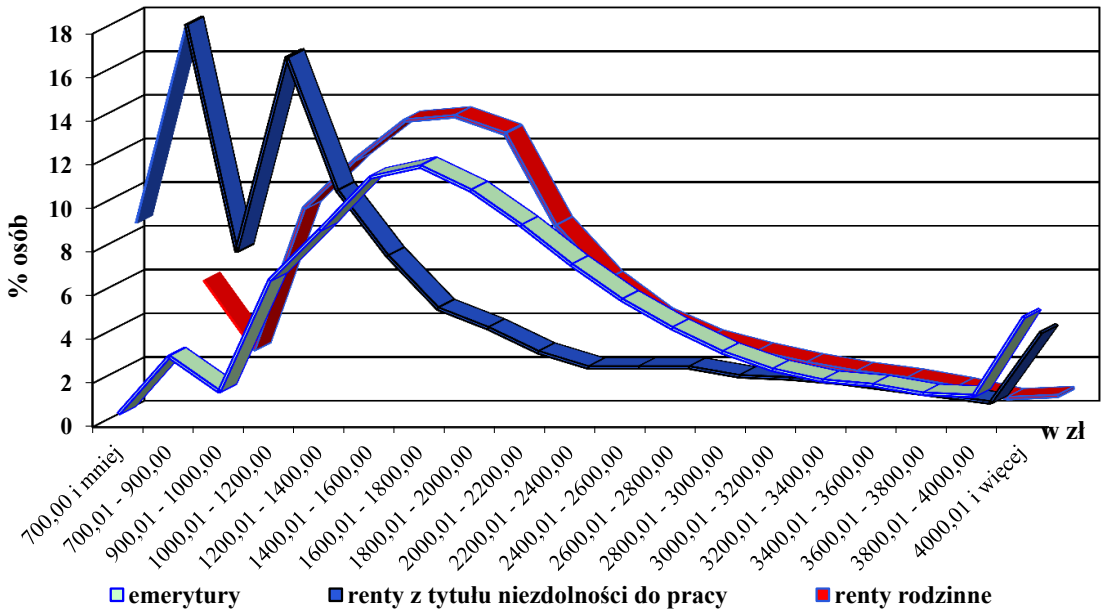

## Przeciętny wiek osób pobierających emerytury według województw - stan w grudniu 2016 r.

| Lp. | Województwo [a)] | Przeciętny wiek świadczeniobiorców | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
| | | *w latach* | | |
| | **Ogółem** | **70,7** | **71,7** | **70,1** |
| 1 | Dolnośląskie | 70,8 | 71,8 | 70,2 |
| 2 | Kujawsko-Pomorskie | 70,7 | 72,3 | 69,6 |
| 3 | Lubelskie | 70,7 | 72,3 | 69,8 |
| 4 | Lubuskie | 70,5 | 72,0 | 69,6 |
| 5 | Łódzkie | 71,2 | 72,4 | 70,5 |
| 6 | Małopolskie | 71,1 | 71,9 | 70,6 |
| 7 | Mazowieckie | 71,9 | 73,7 | 70,9 |
| 8 | Opolskie | 71,2 | 72,6 | 70,3 |
| 9 | Podkarpackie | 70,9 | 72,7 | 69,6 |
| 10 | Podlaskie | 71,4 | 73,2 | 70,4 |
| 11 | Pomorskie | 71,0 | 72,7 | 69,8 |
| 12 | Śląskie | 69,0 | 68,4 | 69,6 |
| 13 | Świętokrzyskie | 71,0 | 72,4 | 69,9 |
| 14 | Warmińsko-Mazurskie | 70,7 | 72,2 | 69,9 |
| 15 | Wielkopolskie | 70,5 | 72,1 | 69,5 |
| 16 | Zachodniopomorskie | 70,8 | 72,2 | 69,9 |

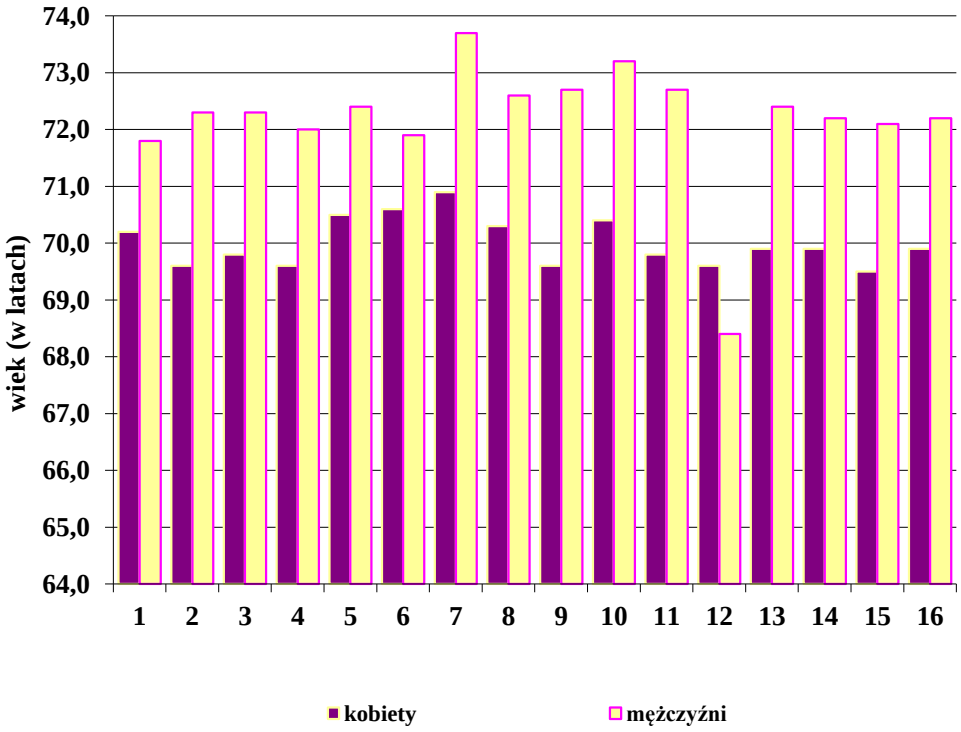


[a)] Przypisanie do województwa według miejsca zamieszkania świadczeniobiorcy.

## Przeciętny wiek osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy według województw - stan w grudniu 2016 r.

| Lp. | Województwo [a)] | Przeciętny wiek świadczeniobiorców | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
| | | *w latach* | | |
| | **Ogółem** | **59,7** | **60,0** | **59,2** |
| 1 | Dolnośląskie | 61,2 | 61,2 | 61,2 |
| 2 | Kujawsko-Pomorskie | 58,0 | 58,6 | 56,8 |
| 3 | Lubelskie | 60,4 | 60,3 | 60,5 |
| 4 | Lubuskie | 60,4 | 60,2 | 60,8 |
| 5 | Łódzkie | 58,5 | 59,2 | 57,2 |
| 6 | Małopolskie | 61,3 | 61,3 | 61,5 |
| 7 | Mazowieckie | 59,0 | 59,4 | 58,2 |
| 8 | Opolskie | 60,6 | 60,8 | 60,2 |
| 9 | Podkarpackie | 58,7 | 59,2 | 57,8 |
| 10 | Podlaskie | 59,7 | 59,2 | 60,4 |
| 11 | Pomorskie | 60,0 | 60,0 | 59,9 |
| 12 | Śląskie | 60,4 | 61,3 | 58,2 |
| 13 | Świętokrzyskie | 59,5 | 59,8 | 58,8 |
| 14 | Warmińsko-Mazurskie | 59,2 | 59,3 | 58,9 |
| 15 | Wielkopolskie | 58,9 | 59,2 | 58,3 |
| 16 | Zachodniopomorskie | 60,5 | 60,1 | 61,1 |

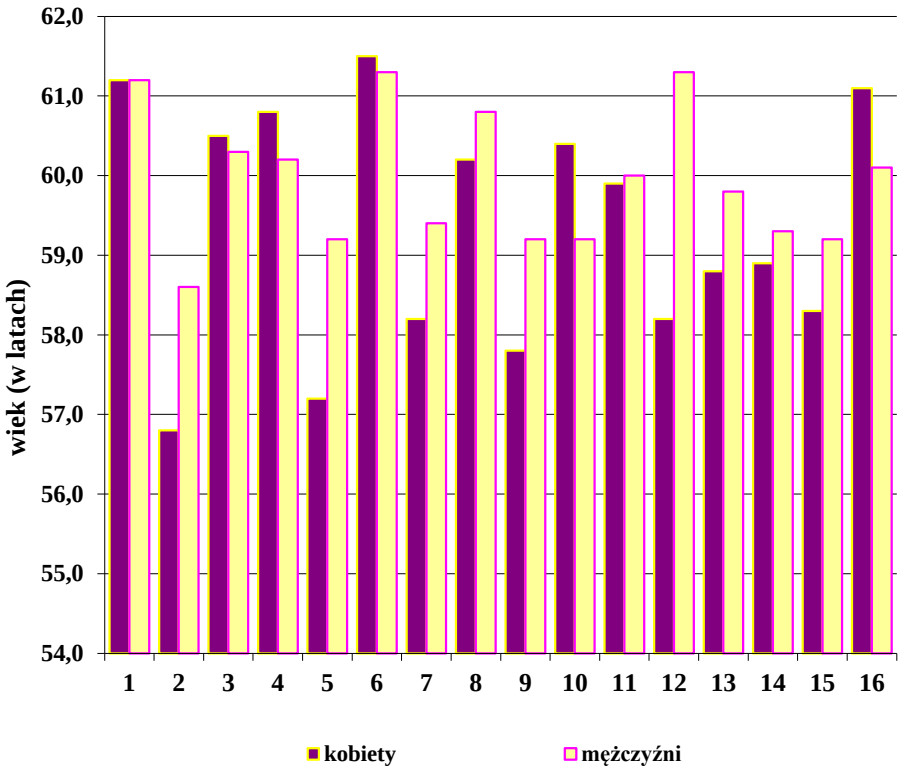


[a)] Przypisanie do województwa według miejsca zamieszkania świadczeniobiorcy.

## Liczba orzeczeń[a)] pierwszorazowych i ponownych wydanych w sprawach rentowych w 2016 r.

| Wyszczególnienie | Orzeczenia wydane przez: | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | ogółem | | | lekarzy orzeczników | | | komisje lekarskie Zakładu | | |
| | *w tys.* | *w odset-kach* | *2015 =100* | *w tys.* | *w odset-kach* | *2015 =100* | *w tys.* | *w odset-kach* | *2015 =100* |
| **Orzeczenia ogółem** | **347,4** | **100,0** | **88,7** | **303,0** | **100,0** | **88,7** | **44,4** | **100,0** | **88,3** |
| z tego: | | | | | | | | | |
| **pierwszorazowe** | **96,3** | **27,7** | **98,2** | **79,6** | **26,3** | **99,1** | **16,7** | **37,7** | **94,3** |
| - w tym ustalające niezdolność do pracy | 52,8 | 15,2 | 99,5 | 48,8 | 16,1 | 99,5 | 4,0 | 9,0 | 98,4 |
| **ponowne** | **251,1** | **72,3** | **85,5** | **223,4** | **73,7** | **85,6** | **27,7** | **62,3** | **85,1** |
| - w tym ustalające niezdolność do pracy | 187,1 | 53,9 | 84,8 | 179,9 | 59,4 | 84,7 | 7,2 | 16,3 | 88,5 |

[a)] Bez orzeczeń ustalających uprawnienia do świadczenia rehabilitacyjnego lub celowość przekwalifikowania zawodowego.

## Orzeczenia powypadkowe wydane w 2016 r.

| Wyszczególnienie | Orzeczenia wydane przez: | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | ogółem | | | lekarzy orzeczników | | | komisje lekarskie Zakładu | | |
| | *w tys.* | *w odset-kach* | *2015 =100* | *w tys.* | *w odset-kach* | *2015 =100* | *w tys.* | *w odset-kach* | *2015 =100* |
| **Orzeczenia ogółem** | **94,6** | **100,0** | **97,8** | **85,5** | **100,0** | **98,0** | **9,1** | **100,0** | **95,9** |
| w tym ustalające: | | | | | | | | | |
| - uszczerbek na zdrowiu | 70,4 | 74,4 | 98,3 | 65,1 | 76,1 | 98,3 | 5,3 | 58,6 | 99,2 |
| - brak uszczerbku | 24,1 | 25,4 | 96,0 | 20,3 | 23,8 | 96,9 | 3,8 | 41,3 | 91,6 |

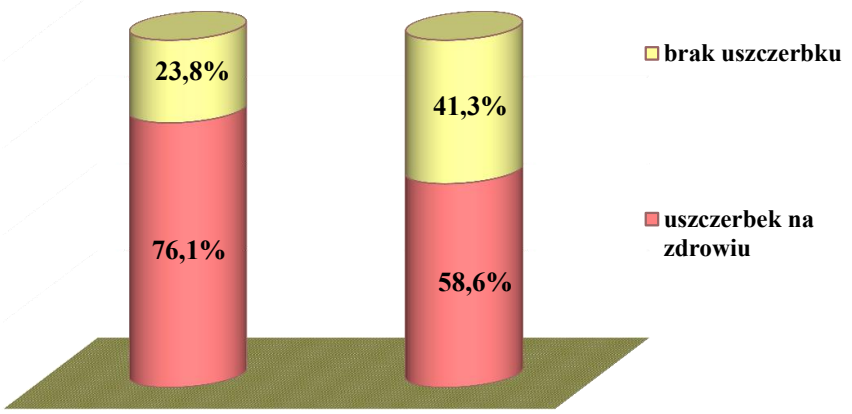

## Orzeczenia pierwszorazowe w 2016 r. ustalające niezdolność do pracy, uprawnienia do świadczenia rehabilitacyjnego bądź celowość przekwalifikowania zawodowego

| Wyszczególnienie | Orzeczenia wydane przez: | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | ogółem | | | lekarzy orzeczników | | | komisje lekarskie Zakładu | | |
| | *w tys.* | *w odset-kach* | *2015 =100* | *w tys.* | *w odset-kach* | *2015 =100* | *w tys.* | *w odset-kach* | *2015 =100* |
| **Orzeczenia ogółem** | **157,5** | **100,0** | **103,4** | **151,6** | **100,0** | **103,5** | **5,9** | **100,0** | **99,3** |
| z tego ustalające : | | | | | | | | | |
| -całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji | 8,5 | 5,4 | 102,8 | 8,0 | 5,3 | 102,8 | 0,5 | 8,9 | 102,2 |
| -całkowitą niezdolność do pracy | 17,9 | 11,4 | 96,9 | 16,5 | 10,9 | 96,9 | 1,4 | 24,4 | 96,5 |
| -częściową niezdolność do pracy | 26,4 | 16,8 | 100,2 | 24,3 | 16,1 | 100,3 | 2,1 | 34,7 | 98,9 |
| - celowość przekwalifi-kowania zawodowego | 0,1 | 0,0 | 106,5 | 0,1 | 0,0 | 93,9 | 0,0 | 0,3 | 181,8 |
| - uprawnienia do świadczenia rehabilitacyjnego | 104,6 | 66,4 | 105,5 | 102,7 | 67,7 | 105,6 | 1,9 | 31,7 | 100,8 |

## Orzeczenia stwierdzające po raz pierwszy niezdolność do pracy na 100 tys. pracujących[a)]

| Lata | Ogółem | Całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji | Całkowita niezdolność do pracy | Częściowa niezdolność do pracy |
|---|---|---|---|---|
| 2009 | 466 | 36 | 190 | 240 |
| 2010 | 465 | 48 | 183 | 234 |
| 2011 | 447 | 64 | 162 | 221 |
| 2012 | 452 | 66 | 160 | 227 |
| 2013 | 469 | 69 | 159 | 242 |
| 2014 | 465 | 71 | 159 | 235 |
| 2015 | 441 | 69 | 153 | 219 |
| **2016** | **430** | **69** | **146** | **215** |

[a)] Liczba orzeczeń stwierdzających niezdolność do pracy po raz pierwszy dla celów rentowych w przeliczeniu na 100 tys. pracujących (bez rolników indywidualnych).

## Absencja chorobowa, zasiłki

| Wyszczególnienie | 2014 | 2015 | **2016** |
|---|---|---|---|
| **Absencja chorobowa** [a)] | | | |
| Liczba dni *w tys.* | 194 251 | 209 201 | **220 188** |
| Przeciętna miesięczna liczba dni *w tys.* | 16 188 | 17 433 | **18 349** |
| Wypłaty *w mln zł* | 13 523,2 | 15 086,0 | **16 283,5** |
| Przeciętna dzienna wysokość *w zł* | 69,62 | 72,11 | **73,95** |
| **w tym zasiłki chorobowe finansowane z FUS** | | | |
| Liczba dni *w tys.* | 129 843 | 138 587 | **145 987** |
| Przeciętna miesięczna liczba dni *w tys.* | 10 820 | 11 549 | **12 166** |
| Wypłaty *w mln zł* | 8 820,6 | 9 826,9 | **10 615,2** |
| Przeciętna dzienna wysokość *w zł* | 67,93 | 70,91 | **72,71** |
| **Zasiłki macierzyńskie** | | | |
| Liczba dni *w tys.* | 95 372 | 100 109 | **101 455** |
| Przeciętna miesięczna liczba dni *w tys.* | 7 948 | 8 342 | **8 455** |
| Wypłaty *w mln zł* | 6 735,9 | 7 555,7 | **7 745,3** |
| Przeciętna dzienna wysokość zasiłku *w zł* | 70,63 | 75,47 | **76,34** |
| **Zasiłki opiekuńcze** | | | |
| Liczba dni *w tys.* | 8 205 | 9 079 | **9 809** |
| Przeciętna miesięczna liczba dni *w tys.* | 684 | 757 | **817** |
| Wypłaty *w mln zł* | 611,3 | 701,3 | **790,1** |
| Przeciętna dzienna wysokość zasiłku *w zł* | 74,50 | 77,24 | **80,54** |
| **Zasiłki pogrzebowe po ubezpieczonych i członkach ich rodzin** | | | |
| Liczba zasiłków *w tys.* | 38,3 | 39,6 | **40,8** |
| Przeciętna miesięczna liczba zasiłków *w tys.* | 3,2 | 3,3 | **3,4** |
| Wypłaty *w mln zł* | 152,7 | 157,9 | **162,8** |
| Przeciętna wysokość zasiłku *w zł* | 3 983,21 | 3 991,71 | **3 995,24** |
| **Zasiłki pogrzebowe po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin** [b)] | | | |
| Liczba zasiłków *w tys.* | 275,4 | 289,5 | **285,5** |
| Przeciętna miesięczna liczba zasiłków *w tys.* | 22,9 | 24,1 | **23,8** |
| Wypłaty *w mln zł* | 1 099,7 | 1 156,2 | **1 140,3** |
| Przeciętna wysokość zasiłku *w zł* | 3 993,56 | 3 994,37 | **3 994,52** |

[a)] Łącznie z finansowaną przez zakłady pracy i z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

[b)] Łącznie z zasiłkami wypłaconymi po osobach mających również prawo do świadczenia rolniczego oraz finansowanymi z budżetu państwa.

## Absencja chorobowa według źródeł finansowania

| Wyszczególnienie | 2014 | | 2015 | | **2016** | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | *w tys.* | *2013 =100* | *w tys.* | *2014 =100* | ***w tys.*** | ***2015 =100*** |
| **Liczba dni - ogółem[a)]** | **194 250,9** | **98,6** | **209 200,6** | **107,7** | **220 187,6** | **105,3** |
| w tym: | | | | | | |
| finansowana z funduszy zakładów pracy | 64 394,0 | 96,1 | 70 602,1 | 109,6 | **74 188,6** | **105,1** |
| finansowana ze środków FUS - zasiłki chorobowe | 129 843,0 | 99,8 | 138 586,8 | 106,7 | **145 987,4** | **105,3** |

[a)] Łącznie z finansowanymi z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

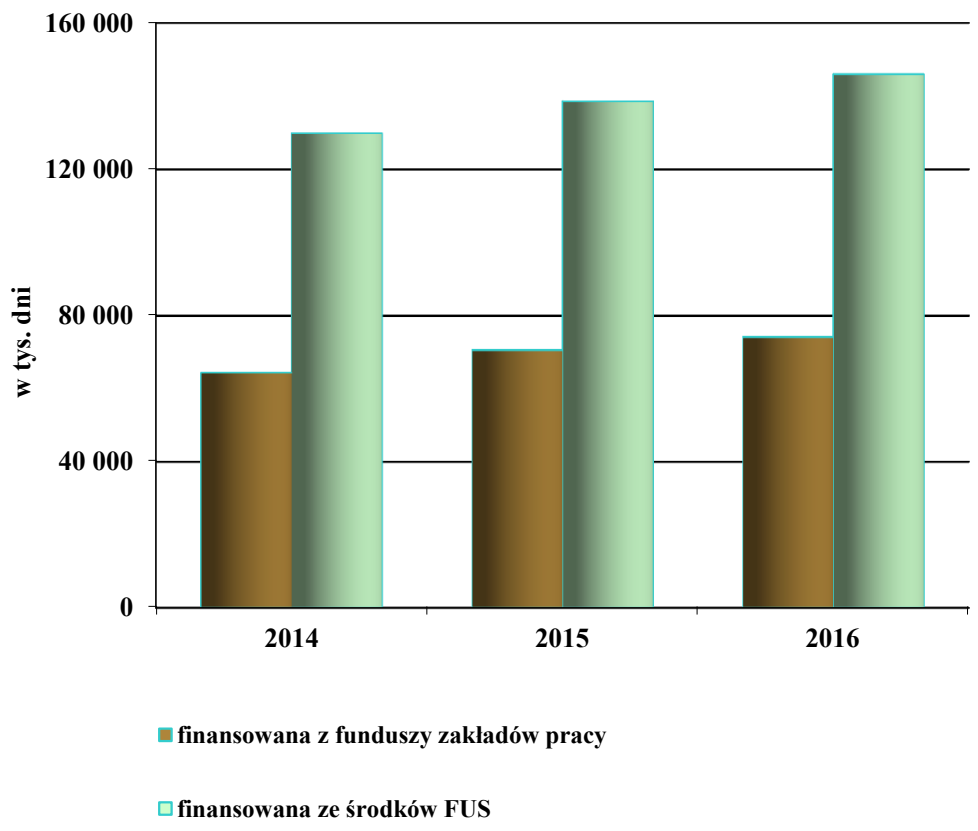

## Liczba zaświadczeń lekarskich [a)] wystawionych w 2016 r. z tytułu choroby własnej osobom ubezpieczonym w ZUS według płci i długości absencji chorobowej

| Długość absencji chorobowej | Liczba zaświadczeń lekarskich | | |
|---|---|---|---|
| | Ogółem [b)] | w tym: | |
| | | Mężczyźni | Kobiety |
| | *w tysiącach* | | |
| **Ogółem [c)]** | **19 204,0** | **8 694,3** | **10 494,3** |
| *w tym:* | | | |
| do 6 dni | 6 607,9 | 3 037,7 | 3 563,5 |
| 7 - 10 | 4 113,7 | 2 137,1 | 1 973,5 |
| 11 - 20 | 4 565,0 | 2 216,1 | 2 345,9 |
| 21 - 30 | 2 907,0 | 860,1 | 2 045,0 |
| 31 dni i więcej | 996,3 | 437,1 | 558,4 |
| **przeciętna długość zaświadczenia lekarskiego w dniach** | **12,43** | **11,61** | **13,11** |

[a)] Na podstawie zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy wydanych na drukach ZUS ZLA oraz w formie dokumentu elektronicznego e-ZLA zarejestrowanych w *Rejestrze zaświadczeń lekarskich* KSI ZUS.

[b)] W kategorii OGÓŁEM łącznie z nieustaloną płcią.

[c)] W kategorii OGÓŁEM łącznie z nieustaloną długością absencji chorobowej.

**Mężczyźni**

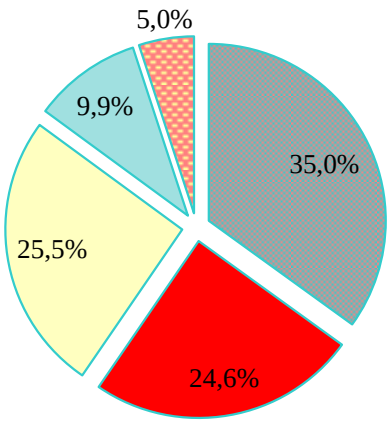


**Kobiety**

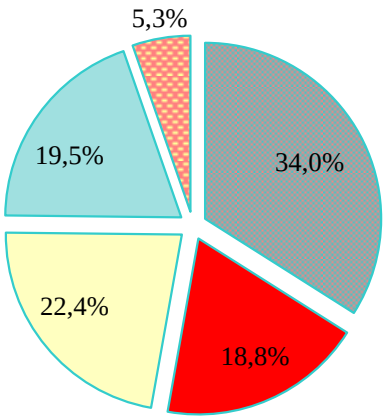


**Długość absencji chorobowej:**

do 6 dni | 7 - 10 | 11 - 20 | 21 - 30 | 31 dni i więcej

## Liczba dni absencji chorobowej [a] w 2016 r. z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS według płci i długości absencji chorobowej

| Długość absencji chorobowej | Liczba dni absencji chorobowej | | |
|---|---|---|---|
| | Ogółem[b] | w tym: | |
| | | Mężczyźni | Kobiety |
| | *w tysiącach* | | |
| **Ogółem** | **238 659,8** | **100 948,8** | **137 538,6** |
| do 6 dni | 25 386,8 | 11 970,2 | 13 392,4 |
| 7 - 10 | 33 558,2 | 17 458,5 | 16 075,0 |
| 11 - 20 | 66 177,7 | 31 857,9 | 34 277,1 |
| 21 - 30 | 74 153,1 | 21 944,3 | 52 158,7 |
| 31 dni i więcej | 39 384,0 | 17 717,8 | 21 635,5 |

[a] Na podstawie zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy wydanych na drukach ZUS ZLA oraz w formie dokumentu elektronicznego e-ZLA zarejestrowanych w *Rejestrze zaświadczeń lekarskich* KSI ZUS.

[b] W kategorii OGÓŁEM łącznie z nieustaloną płcią.

**Mężczyźni**

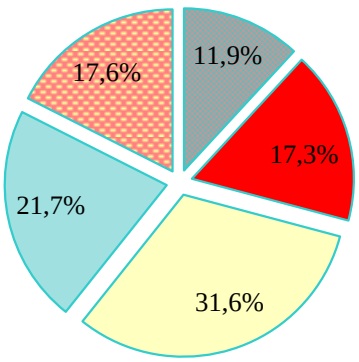


**Kobiety**

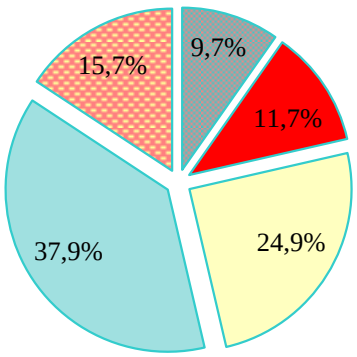


**Długość absencji chorobowej:**

do 6 dni | 7 - 10 | 11 - 20 | 21 - 30 | 31 dni i więcej

## Emerytury pomostowe*)

| | Liczba - przeciętna miesięczna - w tys. | Kwota wypłat w tys. zł | Przeciętna miesięczna wypłata w zł |
|---|---|---|---|
| I-XII 2016 | 17,5 | 516 886,4 | 2 457,50 |

*) Bez emerytur pomostowych realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

## Struktura osób pobierających emeryturę pomostową wg wieku i płci - stan w grudniu 2016 r.

| Wiek w XII 2016 r. | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **OGÓŁEM** | **100,0** | **78,3** | **21,7** |
| | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 55 i mniej | 3,0 | 1,0 | 10,5 |
| 56 | 6,2 | 2,4 | 19,8 |
| 57 | 7,9 | 4,1 | 21,5 |
| 58 | 8,4 | 5,5 | 18,9 |
| 59 | 7,8 | 5,5 | 16,0 |
| 60 | 16,7 | 17,9 | 12,5 |
| 61 | 16,6 | 20,9 | 0,8 |
| 62 | 12,7 | 16,3 | x |
| 63 | 9,0 | 11,5 | x |
| 64 | 6,5 | 8,4 | x |
| 65 | 4,9 | 6,2 | x |
| 66 | 0,3 | 0,3 | x |
| *Średni wiek* | *60,8* | *61,6* | *58,0* |

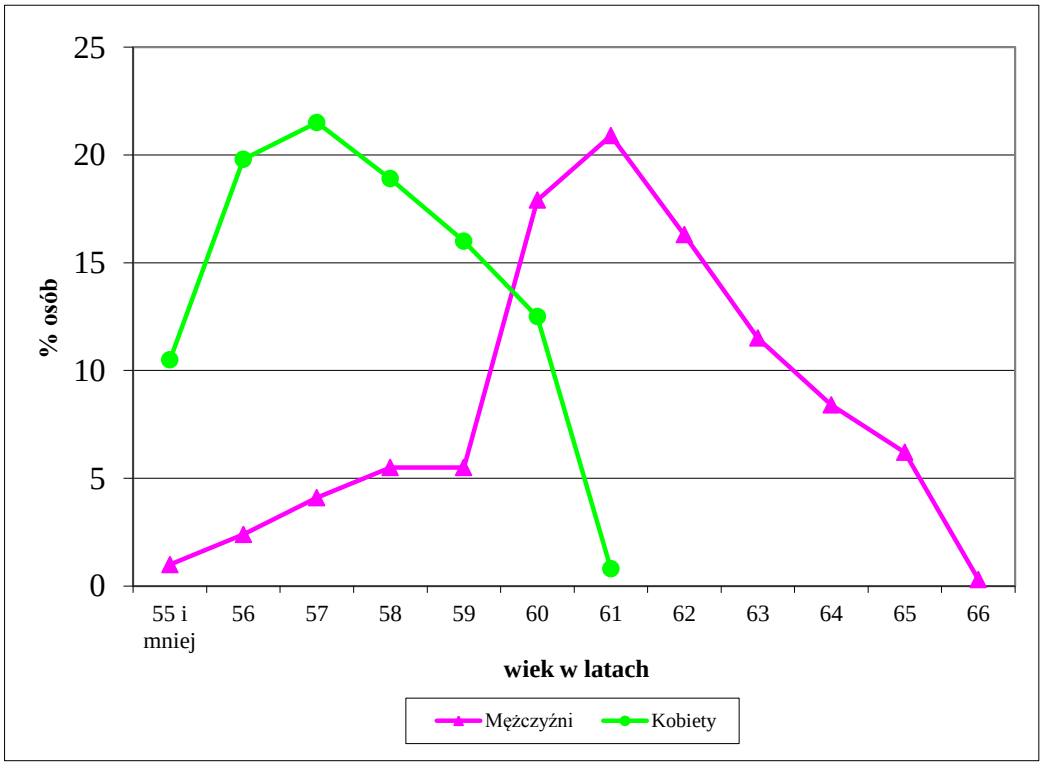

## Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne*)

| | Liczba - przeciętna miesięczna - w tys. | Kwota wypłat w tys. zł | Przeciętna miesięczna wypłata w zł |
|---|---|---|---|
| I-XII 2016 | 5,9 | 145 199,3 | 2 062,67 |

*) Bez świadczeń realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

## Struktura osób pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne wg wieku i płci - stan w grudniu 2016 r.

| Wiek w XII 2016 r. | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **21,9** | **78,1** |
| | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 55 | 10,2 | x | 13,1 |
| 56 | 19,8 | 10,5 | 22,4 |
| 57 | 22,4 | 16,6 | 24,0 |
| 58 | 19,2 | 14,8 | 20,5 |
| 59 | 12,0 | 12,9 | 11,7 |
| 60 | 8,2 | 9,4 | 7,8 |
| 61 | 2,2 | 8,3 | 0,5 |
| 62 | 1,8 | 8,1 | x |
| 63 | 1,6 | 7,5 | x |
| 64 | 1,6 | 7,3 | x |
| 65 | 1,0 | 4,4 | x |
| 66 | 0,0 | 0,2 | x |
| *Średni wiek* | *58,2* | *60,1* | *57,7* |

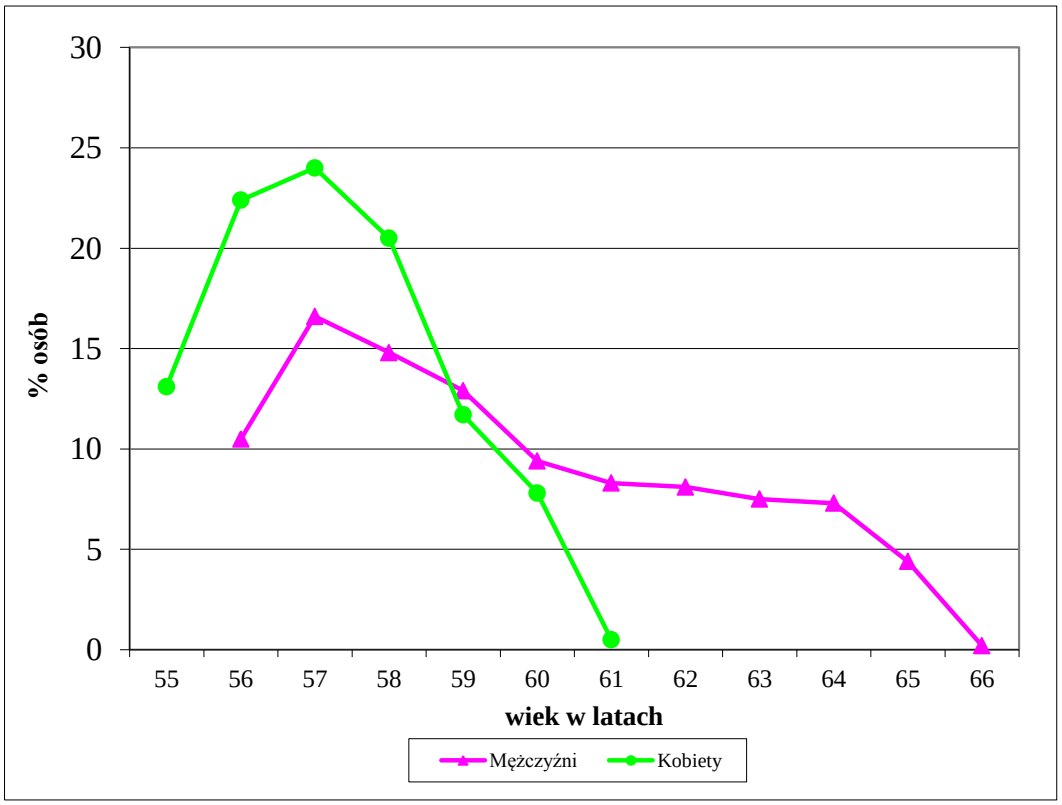

## Świadczenia przedemerytalne

| | Liczba - przeciętna miesięczna - w tys. | Kwota wypłat w tys. zł | Przeciętna miesięczna wypłata w zł |
|---|---|---|---|
| I-XII 2016 | 171,9 | 2 124 554,2 | 1 029,90 |

## Struktura osób pobierających świadczenia przedemerytalne według płci i wieku - stan w grudniu 2016 r.

| Wiek w XII 2016 r. | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **34,4** | **65,6** |
| | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 55 i mniej | 7,1 | 0,0 | 10,8 |
| 56 | 6,2 | 0,4 | 9,2 |
| 57 | 9,9 | 1,8 | 14,1 |
| 58 | 13,7 | 4,5 | 18,5 |
| 59 | 17,1 | 7,5 | 22,2 |
| 60 | 17,5 | 7,0 | 23,0 |
| 61 | 5,0 | 10,1 | 2,2 |
| 62 | 4,7 | 13,7 | x |
| 63 | 5,8 | 17,0 | x |
| 64 | 6,4 | 18,7 | x |
| 65 | 6,0 | 17,6 | x |
| 66 | 0,6 | 1,7 | x |
| *Średni wiek* | *60,0* | *62,8* | *58,5* |

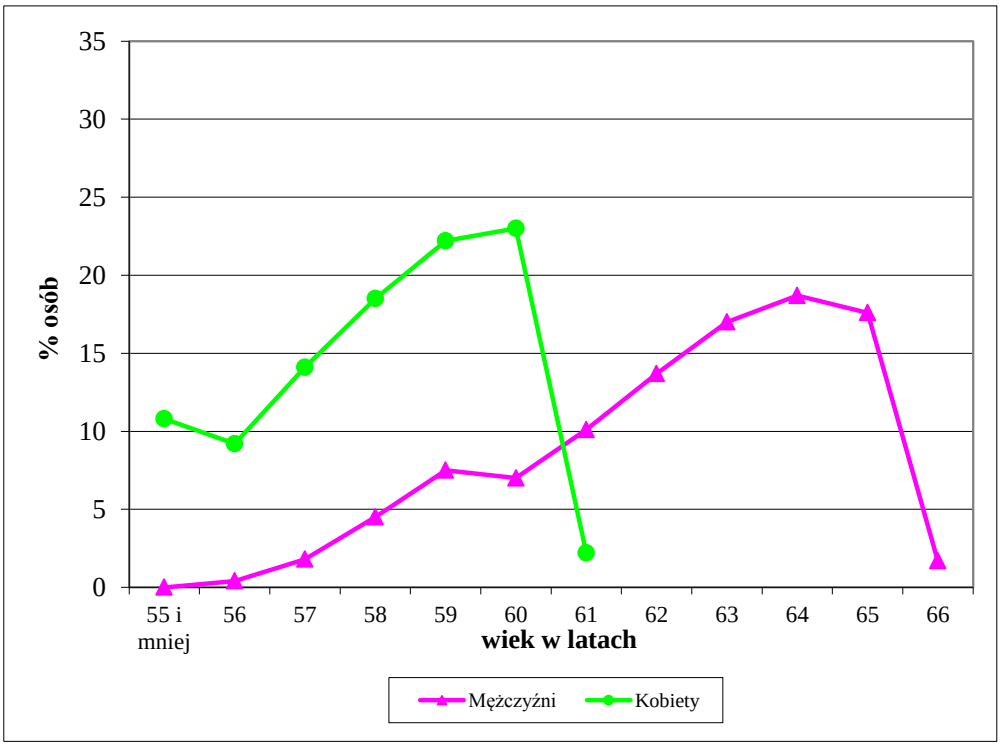

## Zasiłki przedemerytalne

| | Liczba - przeciętna miesięczna - w tys. | Kwota wypłat w tys. zł | Przeciętna miesięczna wypłata w zł |
|---|---|---|---|
| I-XII 2016 | 12,0 | 140 964,1 | 976,04 |

## Struktura osób pobierających zasiłki przedemerytalne według płci i wieku - stan w grudniu 2016 r.

| Wiek w XII 2016 r. | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **50,3** | **49,7** |
| | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 55 i mniej | 3,0 | - | 6,0 |
| 56 | 3,8 | 0,1 | 7,5 |
| 57 | 5,2 | 0,1 | 10,3 |
| 58 | 7,2 | 0,4 | 14,2 |
| 59 | 8,7 | 0,9 | 16,5 |
| 60 | 23,3 | 6,7 | 40,2 |
| 61 | 6,5 | 7,7 | 5,3 |
| 62 | 4,4 | 8,8 | x |
| 63 | 6,8 | 13,5 | x |
| 64 | 10,2 | 20,3 | x |
| 65 | 18,6 | 37,0 | x |
| 66 | 2,3 | 4,5 | x |
| *Średni wiek* | *61,6* | *64,0* | *59,1* |

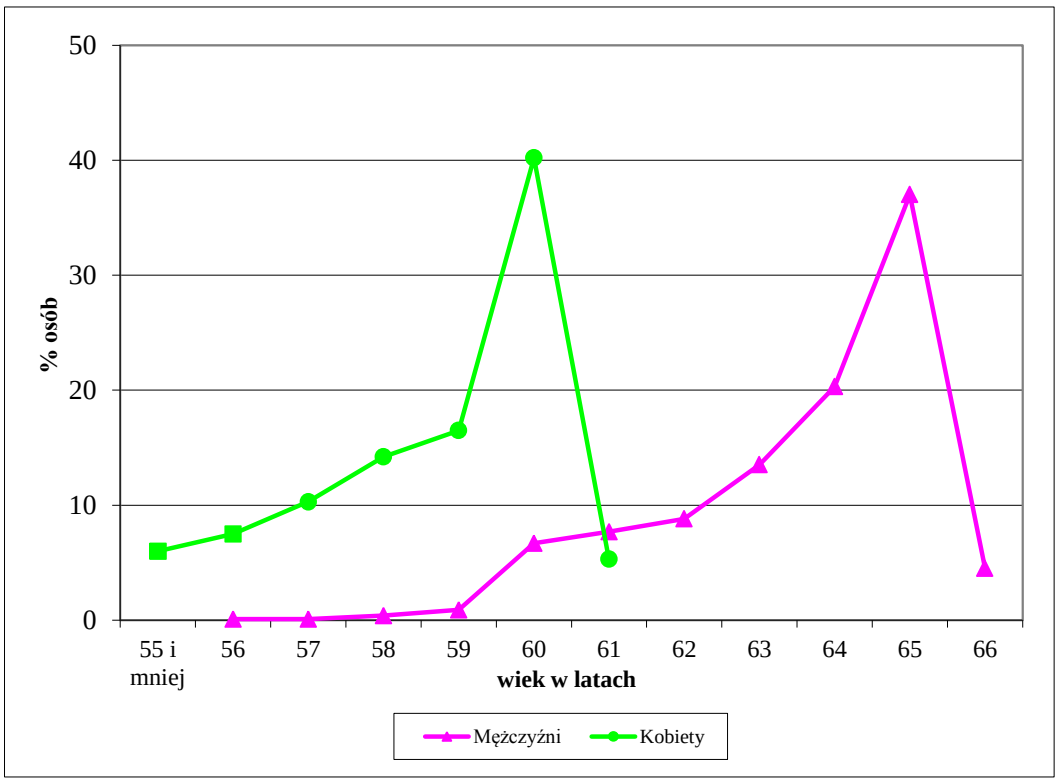

## Renty socjalne*)

| | Liczba - przeciętna miesięczna - w tys. | Kwota wypłat w tys. zł | Przeciętna miesięczna wypłata w zł |
|---|---|---|---|
| I-XII 2016 | 272,4 | 2 427 272,4 | 733,19 |

*) Łącznie z wypłacanymi przez jednostki ZUS realizujące umowy międzynarodowe, łącznie z rentami wypłacanymi przez KRUS, MSWiA, MON, MS. W przypadku zbiegu uprawnień do renty socjalnej z rentą rodzinną - bez kwoty renty rodzinnej.

## Struktura osób pobierających renty socjalne wypłacane przez ZUS**) - stan w grudniu 2016 r.

| Wiek w XII 2016 r. | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety |
|---|---|---|---|
| | *w odsetkach* | | |
| **Ogółem** | **100,0** | **54,7** | **45,3** |
| | **100,0** | **100,0** | **100,0** |
| 19 i mniej | 3,1 | 3,4 | 2,8 |
| 20 - 24 | 12,4 | 13,3 | 11,4 |
| 25 - 29 | 14,4 | 15,4 | 13,3 |
| 30 - 34 | 19,8 | 20,9 | 18,6 |
| 35 - 39 | 17,2 | 17,6 | 16,7 |
| 40 - 44 | 11,4 | 11,2 | 11,6 |
| 45 - 49 | 6,8 | 6,3 | 7,4 |
| 50 - 54 | 4,8 | 4,2 | 5,4 |
| 55 - 59 | 4,2 | 3,5 | 5,0 |
| 60 - 64 | 2,9 | 2,3 | 3,5 |
| 65 i więcej | 3,0 | 1,9 | 4,3 |
| *Średni wiek* | *36,7* | *35,6* | *38,0* |
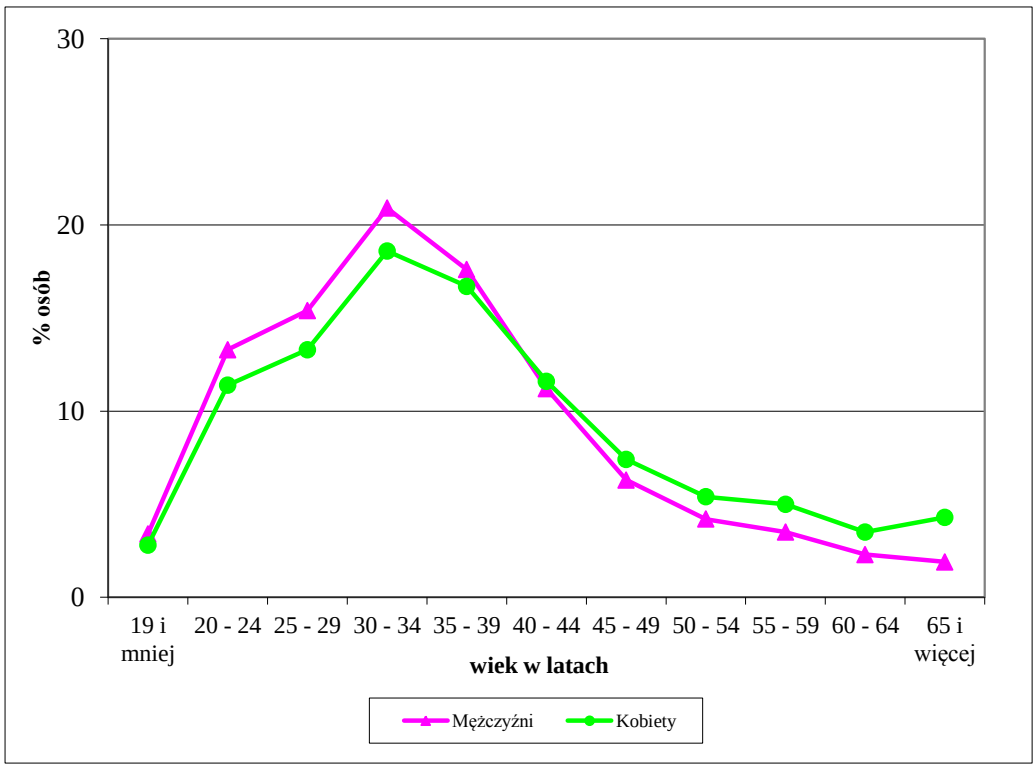
**) Bez rent socjalnych wypłacanych przez jednostki ZUS realizujące umowy międzynarodowe oraz bez rent wypłacanych przez KRUS, MSWiA, MON, MS.